

ÇEKMECE TOPLULUK MERKEZİ

AFETTEN SONRA BİRLİKTE
YENİDEN İNŞA

ÇEKMECE COMMUNITY CENTRE

REBUILDING TOGETHER
AFTER DISASTER

HERKES
İÇİN
MİMARLIK

DD
HATAY
DEPREM DAYANIŞMASI
DERNEĞİ

AFETTEN SONRA
BİRLİKTE YENİDEN İNŞA

ÇEKMECE
TOPLULUK
MERKEZİ
ÇEKMECE
COMMUNITY
CENTRE

REBUILDING TOGETHER
AFTER DISASTER

TR
EN

OCAK / JANUARY 2025

Önsöz

- Bu yayın, Çekmece Topluluk Merkezi'nin gerçekleşmesini sağlayan çabaların ve sürecin bir referansı ve kaydı olarak tasarlanmıştır. Projenin bağlamını oluşturmaya yardımcı olmak için proje etrafındaki düşünceleri, konuşmaları ve tartışmaları bir araya getirmeyi ve projenin öznel bir kaydını üretmeyi amaçlamaktadır. Çizimler, detaylar ve malzemeler sonraki sayfalarda tartışılmakla birlikte, bu yayın benzer bir yapı inşa etmek için bir 'nasıl yapılır' kılavuzu olarak tasarlanmamıştır. Bunun yerine benzer veya farklı bağlamlarda, benzer niyetlerle benzer çabalara girebilecekler için bir referans noktası olmayı amaçlamaktadır. Proje kapsamındaki görüşleri ve deneyimleri bir araya getirerek bunları üç geniş kategoride kavramsallaştırmaktadır: 'temel', 'demleme' ve 'açıklıklar'.

Çekmece Topluluk Merkezi'nin katılımcı tasarımı ve uygulaması, Herkes İçin Mimarlık (HiM), Hatay Deprem Dayanışması (HDD) ve Architecture Sans Frontières UK (Sınır Tanımayan Mimarlık, ASF-UK) arasındaki daha büyük bir iş birliğinin parçasıydı. "Antakya'nın Yaşayan Mirasını Canlandırmak: Katılımcı Mimarlık ve Planlama Yoluyla Toplum Öncülüğünde Yeniden Yapılanma" başlıklı proje, Sivil Toplum İçin Destek Vakfı ve Turkey Mozaik Foundation işbirliğiyle uygulanan Yerel Güçlenmeye Destek Fonu II kapsamında desteklendi.

Foreword

- This publication is intended as a reference and record of the efforts and process that led to the realisation of Çekmece Community Space. It aims to bring together thoughts, conversations and discussions around the project to help contextualise the project, producing a subjective record. While drawings, details and materials are discussed in the following pages, the content is not intended as a how-to guide for building a structure similar to that of the community space, instead it aims to be a point of reference for those who might embark on endeavours with a similar ethos, whether in similar or dissimilar contexts and scenarios. It brings together opinions and experiences from across the span and breadth of the project, conceptualising them within three broad categories of 'foundations', 'brewing' and 'openings'.

The participatory design and implementation of Çekmece Community Space was part of a larger collaboration between Herkes İçin Mimarlık (Architecture for All, HiM), Hatay Deprem Dayanışması (Hatay Earthquake Solidarity, HDD) and Architecture Sans Frontières UK (ASF-UK). The project, titled "Reviving Antakya's Living Heritage: Community-Led Reconstruction through Participatory Architecture and Planning", was supported within the scope of the Local Empowerment Support Fund II, implemented in collaboration with the Support Foundation for Civil Society and Turkey Mozaik Foundation.

Projeye katkı sağlayan herkese ve Çekmece mahalle halkına teşekkür ederiz.

With thanks to everyone who contributed to the project and the people of Çekmece neighbourhood.

ortaklar partners

destekçiler funders

MOZAIK
FOUNDATION

İçindekiler

6

Temeller

● Toprak, lastik, çakıl Ela Gök 7	● Birlikte tasarlama Ebru Gece Mirioğlu Emre Gündoğdu 11	● Röportaj başlangıçlar Gökhan Şahin Aydın Kılıç Ebru Gece Mirioğlu 12	● Toplumu savunmak gerekir Erdem Üngür 14	● İki teker, bir temel Dilara Atalay & Emrah Güllüoğlu 15
---	---	--	---	---

18

Demleme

● Orada olmak Gülşah Aykaç 19	● Hatay-Samandağlıyım Hıdır Onur Bahap 20	● Mercimek köfte Burak Ercanli & Hacire Özkan 20	● Birlikte uygulama Emre Gündoğdu, Emrah Güllüoğlu & Erdem Üngür 22	● Sahayla ilgili notlar Esra Töle 25	● Sahadaki konuşmalar çeşitli konuşanlar, Emrah Güllüoğlu tarafından derlendi 25
---	---	--	---	--	--

28

Açıklıklar

● Birlikte geçirilen günler Hanife Özalp 30	● Açık tutulması Sam Price 33	● Açıklıkların maddeselliği Emre Gündoğdu 34
---	---	--

36

Epilog

Contents

6

Foundations

● Earth, rubber, gravel Ela Gök 7	● Designing together Ebru Gece Mirioğlu Emre Gündoğdu 11	● Interview beginnings Gökhan Şahin Aydın Kılıç Ebru Gece Mirioğlu 12	● Society must be defended Erdem Üngür 14	● Two wheels, one footing Dilara Atalay & Emrah Güllüoğlu 15
---	---	---	---	--

18

Brewing

● Being there Gülşah Aykaç 19	● I'm from Samandağ, Hatay Hıdır Onur Bahap 20	● Lentil köfte Burak Ercanli & Hacire Özkan 20	● Making together Emre Gündoğdu, Emrah Güllüoğlu & Erdem Üngür 22	● Notes on the field Esra Töle 25	● Field conversations various speakers compiled by Emrah Güllüoğlu 25
---	--	--	---	---	---

28

Openings

● Days together Hanife Özalp 30	● Holding open Sam Price 33	● The material of openings Emre Gündoğdu 34
---	---	---

36

Epilogue

Temeller

Foundations

Toprak, lastik, çakıl Earth, rubber, gravel

- Antakya'nın Çekmece mahallesi için bir toplum merkezinin ilk tohumlarının Kasım 2023'te düzenlenen 'Antakya Yaşayan Miras Forumu'nda atıldığı söylenebilir. ASF-UK ve HiM tarafından ortaklaşa düzenlenen forum, 6 Şubat'ta meydana gelen yıkıcı depremlerin ardından kültürel pratiklerin ve günlük yaşamın kesintiye uğramasıyla ilgili acil konuları tartışmak üzere çeşitli taban örgütlerini bir araya getirdi. Forum, Hatay Deprem Dayanışması, Karaçay Koordinasyon, Hatay Ekoloji Platformu, Nehna ve Hatay Mimarlar Odası tarafından imzalanan ortak bir bildirinin yayınlanması ile sonuçlandı.

Bildiride, günümüzde Antakya'da yaşayan mirası etkileyen altı temel sorun tespit edildi ve bu sorunlar arasında nüfus azalması, ekolojik tahribat, güvenlik ve emniyet, soylulaştırma, kolektif hafıza ve topluluk alanlarının kaybı gibi konular yer aldı. Sonucusu forum organizasyonu sırasında doğrudan hissedildi. Depremin yol açtığı yıkım, foruma ve genel olarak topluluk etkinliklerine ev sahipliği yapmak için sınırlı seçenek bırakmıştı; bu da Antakya ve Samandağ'daki mahallelere yapılan ziyaretler sırasında tartışılan acil bir konuydu. Bölge sakinleri, kilise, kafe ve sinema gibi sosyal etkinliklere ev sahipliği yapan somut mekanların kaybindan nasıl etkilendiklerini ve deprem sonrası zorlaşan ev koşullarının bu durumu daha da kötüleştirdiğini ifade ettiler.

Forum aynı zamanda HiM'in HDD ile ilk kez tanıştığı ve depremlerin meydana gelmesinin hemen ardından sahada yaptıkları kritik toplum desteği ve katılımı çalışmalarını dinlediği yer oldu. Forumdan sonra WhatsApp mesajları ve Zoom toplantıları aracılığıyla iletişim halinde kalındı ve bir fikir tohumu olarak başlayan şey, Sivil Toplum için Destek Vakfı'nın 'Yerel Güçlenmeye Destek Fonu' sayesinde Çekmece Toplum Merkezi'ni tasarlamak ve inşa etmek için HiM ve HDD arasında ortak bir projeye dönüştü.

Çekmece Toplum Merkezi'nin kavramsal ve örgütsel temelini bu şekilde özetledikten sonra, daha geniş ölçekteki tasarla-yap süreci üzerine bir tartışma açmak için projenin fiziksel temellerine geçebiliriz. Binanın temelleri için, binanın ahşap

iskeletini desteklemek üzere çakılla doldurulmuş çifte araba lastiği tercih ettik. Bu, HiM'in bir önceki yıl Kahramanmaraş'taki afet sonrası müdahalesinde kullandığı bir teknikti, ancak bu kez beton yerine çakıl kullandık. Böylece hem katılımcı uygulamalarla inşa etmeyi kolaylaştırdık, hem de binanın ekolojik etkisini azalttık.

Temel iki yönlü bir uygulamadır; 'sağlam' temel sadece zemine ne koyduğunuzla değil, zeminin kendi yapısıyla da ilgilidir. Deprem veya sel gibi doğal afet riski taşıyan coğrafyalarda 'kötü zemin' kavramı tehlikeli planlama yönetmelikleri ve kötü inşaat uygulamaları nedeniyle kritik bir önem kazanmaktadır. Mayıs 2024'te iki günlük tasarım atölyesi için yaptığımız ilk ziyaret sırasında Çekmece sahasındaki zemini yakından deneyimleme şansı bulduk. Yakın zamanda yağın şiddetli yağmurun ardından, kalın killi toprak botlarımıza yapıştı ve sahanın ölçülerini almak için onu çiğneme çabalarımıza direndi. Bu deneyim, temel şartnamesinde yardımımıza koşan mühendis Bedir Bekar bizden toprağı tarif etmemizi istediğinde oldukça işimize yaradı.

Tasarım atölyesi, HDD ve HiM üyeleri ile Antakya'dan ve diğer bölgelerden katılımcıları bir araya getirdi. HDD'nin Çekmece'nin merkezindeki büyük bir konteynerden oluşan mevcut topluluk alanında toplanan katılımcılar gerçekleşen iki sunum boyunca HDD'nin ihtiyaçlarını dinleme, sahadan gelen verileri değerlendirme ve yerel halktan değerli geri bildirimler alma fırsatı buldu. Çalıştayı ana sonuçlarından biri, mekanın birçok farklı işleve uygun olması, Rimmenn Kadın Kooperatifine ev sahipliği yapacak olan komşu konteynerle güçlü bir ilişkiye sahip olması ve ideal olarak HDD'nin mevcut mekanından daha fazla insanı barındırabilmesi gerektiğinin anlaşılmasıydı. Hafta sonu boyunca tasarım eskizleri ve fikirler toplandı ve haftalık çevrimiçi oturumlarda üzerinde çalışılmaya devam edildi.

İlerleyen bölümlerde binanın nihai tasarımını tartışmadan önce temellere dönebiliriz çünkü Temmuz 2024'te üç hafta boyunca süren ilk inşa çalışmasına buradan başladık. Sıcak ve çakıl küreme kombinasyonu çoğumuzu yordu ancak bu aynı zamanda Buz Parmak ve gölge arayışı üzerinden bağ kurmak için de harika bir fırsattı. Her şeyi tekrar tekrar ölçmek, kazdığımız çukurları düzleştirmek için hortum ve su kullanmayı

öğrenmek, yağlı lastiklerin etrafında dolaşmak ve çakıl doldurma tekniklerimizi geliştirmek uzun zaman aldı ama bu sizi şaşırtmasın. Bu ilk haftalar binanın geri kalanı için temel oluşturdu, lastiklerin üst kısmı zeminin hemen üzerinde durarak çabalarımızı görünür kıldı ve kereste ile toprak arasında gereken nefes alma alanını sağladı.

Ela Gök'in sözleri

The statement identified six main challenges affecting living heritage in Antakya today, covering issues including, population decrease, ecological destruction, safety and security, gentrification, collective memory, and loss of community spaces. The latter was made obvious during preparations for the forum, there was a struggle to find a suitable location, the destruction from the earthquake leaving limited options available for hosting community events. This was a pressing issue, brought up during the site visits to neighbourhoods in Antakya and Samandağ. Locals expressed to me, and others, how they had been affected by the loss of tangible spaces that hosted social activities, such as churches, cafes, and cinemas, this being exacerbated by the difficult domestic conditions post-earthquake.

The forum is also where HiM were first able to meet HDD and hear about the critical community support and engagement they have been making in the field since the earthquakes took place. We kept in contact after the forum, through

- You might say the first seeds for the community centre in Çekmece neighbourhood, Antakya, were planted in November 2023 at the 'Antakya Living Heritage Forum'. The forum, co-organised by ASF-UK and HiM, brought together various grassroots organisations as a platform to discuss urgent issues regarding the interruptions to cultural practices and daily life in the aftermath of the devastating February 6th earthquakes. The forum culminated with a collective statement published and cosigned by HDD, Karaçay Koordinasyon, Hatay Ekoloji Platformu, Nehna, and Hatay Chamber of Architects.

WhatsApp messages and Zoom meetings, and what had started as a seed of an idea, grew into a collaborative project between HiM and HDD to design and build Çekmece Community Centre, supported by the Support Foundation for Civil Society's 'Local Empowerment Fund'.

If this briefly summarises the conceptual and organisational foundation of Çekmece Community Centre, we can jump to the physical foundations of the project as a way of opening up a discussion on the wider design-build process. For the foundations of the building, we opted for double-stacked tyres filled with gravel to support the building's timber frame. This was a similar technique to one HiM had used the previous year in their post-disaster projects in Kahramanmaraş, except this time we were able to avoid the use of concrete, making them easier to construct collectively, and lessening the building's ecological impact.

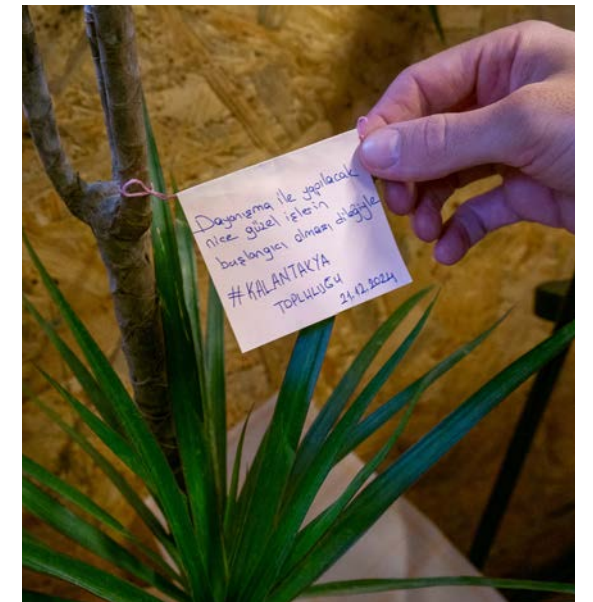
Foundations are a two-way conversation, 'solid' foundations being not just about what you put in the ground but the make-up of the ground itself. In geographies that are at risk of natural disasters, such as earthquakes or flooding, the concept of 'bad ground' becomes critical, it often being acknowledged that buildings are constructed on such ground due to inefficient planning regulations and unscrupulous construction practices. We became very involved and familiar with the ground at the Çekmece site during our first visit in May 2024 for the two-day design workshop. Having recently suffered heavy rain, the thick clay soil clung to our boots, resisting our efforts to trample through it to take measurements of the site. This experience animated our discussions with Bedir Bekar, the engineer who helped us with the specifications for the foundations, when asked for a description of the soil.

The design workshop brought together members of HDD, HiM, and participants both from Antakya and further afield. Gathered in HDD's existing community space, a large container located in the centre of Çekmece, it was an opportunity to listen to HDD's needs, respond to the site, and receive valuable feedback from locals during two presentation sessions. One of the main outcomes of the workshop was an understanding that the

space needed to be suitable for many different functions, should have a strong relationship with its neighbouring container which would host Rimmen Woman's Cooperative, and would ideally be able to hold more people than HDD's existing space. Over the weekend design sketches and ideas were gathered and continued to be worked on over weekly online sessions.

Before we enter discussions of the building's final design in the following sections, we can return to where we began, with the foundations as this is where the first build stint took place over three weeks in July 2024. The combination of heat and shovelling gravel took it out of most of us but was also a great opportunity to bond over buz parmaklar (ice lollies) and the pursuit of shade. It did take a long time, measuring everything out again and again, learning how to use a hose and water to level the holes we dug, shifting around greasy tyres, and refining our techniques for stuffing them with gravel, but this shouldn't surprise us. In those first weeks we built sound, stable footings for the rest of the building, the top of the tyres sit just above the ground making our efforts visible and providing the necessary breathing space between the timber and the earth.

Words by Ela Gök

Birlikte tasarlama Designing together

- Projenin tasarım süreci heyecanlı ve keyif doluydu. Bu yoğun atölye programında kullanıcılara sunumlar yapılarak ilerlendi ve onların fikirleri alındı. Hatay'da toplum temelli tasarımı mini ölçekte uygulamış olduk aslında.

Katılan tüm arkadaşların katkıları ile iki gün gibi kısa zamanda tasarım konseptleri ortaya çıktı. Devamında da online buluşmalarla ilerledi ve büyük emeklerle projenin tasarımı tamamlanmış oldu. Böylesine değerli bir etkinliği düzenleyen ve katkı sağlayan herkese en içten teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Ebru Gece Mirioğlu'nun sözleri

- Çekmece Topluluk Merkezi'nin tasarım sürecine 4-5 Mayıs 2024'te Hatay Deprem Dayanışması'nın Defne'de bulunan etkinlik konteynerinde gerçekleştirdiğimiz atölye ile başladık. Atölyede katılımcısı 16 kişi ağırlıklı Hataylı olmakla birlikte Adana, İstanbul, Gaziantep gibi farklı yerlerden gelenler de vardı. Mimarlık ve peyzaj mimarlığı öğrencileri, öğretmen ve mimarlardan oluşan katılımcı ekibin yanı sıra HiM'den ve HDD'den yedişer kişi ve ASF-UK'den bir kişi de tasarım atölyesine dahil oldular.

Atölyenin başlangıcında çalışma sahasını ziyaret ederek gözlemler yaptık. Sahadan çalışma mekanına geçilerek HDD'nin mekan hakkında istek ve beklentilerini dinledik. Sonrasında beş gruba ayrılarak çalışmaya başladığımız ilk tasarım fikirleri gün sonunda mahalleden de gelenlerin katıldığı toplantıda paylaşılıp tartışıldı. İlk akşamki geri dönüşler üzerinden ikinci gün de çalışmalarına devam eden gruplar gün sonu fikirlerini yine mahalleden ve başka yerlerden gelenlere sundu. İki gün boyunca konuşulan tüm konu ve fikirleri büyük bir kağıda aktardık. Ayrıca gruplar kendi tasarım fikirlerine dair posterler, eskizler ürettikler. Atölyenin sonunda Haziran ortasına kadar tasarımı bitirip, Temmuz başına yetişecek şekilde malzeme siparişlerini verebilmek için iş paylaşımı yaptık ve çevrimiçi toplantıların takvimine karar verdik.

Başlangıç atölyesinden sonra tasarım sürecine haftada bir yaptığımız altı çevrimiçi toplantıyla

devam ettik. HDD ve Antakya'da faaliyet gösteren/ göstermek isteyen tüm topluluk ve oluşumların en önemli ihtiyacı olarak dile getirilen kapalı ve kendi içinde bölünmemiş mekan ihtiyacını karşılamak için tasarım kararlarını yeniden değerlendirdik. Arazimizin fiziksel sınırlarına ek olarak ahşap ile inşa edebilme kapasitemiz tasarımı büyük oranda şekillendirdi. Statik konusunda bize yardımcı olan inşaat mühendisi Bedir Bekar'ın önerilerini de gözeterek 4.5 metre açıklık geçen çerçevelerin 2.4 metre aralıklı tekrarı ile genişleyen bir yapı ortaya çıkardık. Hatay'da yaz aylarında çok önemli olan serinletici güney rüzgarını daha çok almak adına güney cephesini uzun tutarken, bir yandan bu cepheden gelen güneşi de dengelemek adına güneye doğru eğimle gelen çatımızı bu cephede uzatarak çapraz ayaklarla destekledik.

Kapalı ve yüksek çatılı mekanın ters yönünde daha alçak bir mekan tasarlamışken, uygulamaya başladığımızda saha ölçüleri verisinin yanlış geldiğini fark ettik ve yapının arkadaki prefabrik yapılara yaklaşması nedeniyle bu alçak mekanın çoğunu kaldırmak durumunda kaldık. Sadece iki çerçeve aralığı kadar kalan alçak mekanı duvarsız bırakıp Rimmen Kooperatifi'nin yapılarına bakan bir verandaya dönüştürdük. Aynı zamanda yüksek mekanın girişinde bir çerçeve aralığı kadar giriş verandası oluşturduk. Uygulama başlarken sahada yaptığımız revizyondan sonra 55 m²'lik kapalı mekan, 11 m²'lik yüksek veranda, 12 m²'lik alçak verandadan oluşan bir tasarım ortaya çıktı.

Emre Gündoğdu'nun sözleri

- The design process of the project was exciting and full of joy. In this intensive workshop programme, presentations were made to the potential users and their ideas were listened to. In Hatay, we actually implemented community-based design on a mini scale.

With the contributions of all participating friends, design concepts emerged in a short time like two days. Subsequently, it progressed with online meetings and the design of the project was completed with great efforts.

Words by Ebru Gece Mirioğlu

- We started the design process of Çekmece Community Centre with a workshop held

between 4 - 5 May 2024, at the HDD association space in Defne. Of the 16 participants who joined the workshop, most were from Hatay, while there were also participants from different regions such as Adana, Istanbul, and Gaziantep. In addition to the participant team that consisted of architecture and landscape architecture students, teachers and architects, seven facilitator-participants from HiM and HDD and one additional participant from ASF-UK were also involved in the design workshop.

At the beginning of the workshop, we visited the work site and made observations. By the end of the day, the first design ideas, that we had started to work on by dividing into five groups, were shared and discussed in an open meeting attended by local neighbourhood residents. The groups continued to work on the second day based on the feedback from the previous day and presented their ideas again to locals from the neighbourhood and elsewhere at the end of the day. Together we brought together the topics and ideas we had discussed during the workshop in a single document. The groups also produced posters and sketches of their design ideas. Following the workshop, we shared the work and decided on the schedule of online meetings so that we could complete the design by mid-June and order the necessary building materials in time for the beginning of July.

The design process moved forward with weekly online meetings, 6 in total. We re-evaluated the design decisions in order to meet the need for a closed and undivided space, which was expressed as the most important need of HDD and the communities and organisations that operate, or want to operate, in Antakya. In addition to the physical limits of our site, our capacity to build with readily available timber materials shaped the design to a great extent. Taking into account the suggestions of civil engineer Bedir Bekar, who helped us with the static analysis, we created a structure that expands with the repetition of frames spaced 2.4 metres apart with a span of 4.5 metres. While keeping the south façade long in order to get more cooling south wind, which is very important in the summer months in Hatay, on the other hand, in order to balance the sun coming from this façade, we extended our roof, which slopes towards the south, on this façade and supported it with triangulated bracing uprights.

We had designed a second north-easterly facing pitched roof area as well as the south-west facing closed and double height space, however when we began implementation, we realised that the previously surveyed site had been incorrectly measured, due to the unexpectedly close proximity of the adjacent prefabricated buildings. This led to the removal of most of this north-east facing section. However, a small part of this section did remain at the north east corner of the site as an open veranda looking onto Rimmen Cooperative's fabrication spaces. At the same time, at the entrance of the main space, we created a decking area by adding an additional frame to the length of the building. With these revisions, a structure consisting of a 55 m2 closed space, an entrance porch of 11 m2, and a rear veranda of 12 m2 emerged.

Words by Emre Gündoğdu

Röportaj başlangıçlar Interview beginnings

- *Aşağıda, atölyenin tasarım aşamalarında katılımcılardan alınan kısa yorumlardan birkaçı yer almaktadır; bunlar, proje etrafındaki heyecanı, birlikte yeniden inşa etme olasılığını ve Antakya'nın fiziksel iyileşmesinin küçük bir bölümünde birlikte hareket etme fikrini yansıtmaktadır.*

“ Deprem sonrası Hatay'da bu tarz dayanışmaların ve çalışma ortamlarının farklı etkinlikler ile manevi anlamda büyük bir fayda sağlayacağından ve iyi bir moral kaynağı olacağından hiç şüphem yok. Emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler. ”

Aydın Kılıç
Çekmece Mahallesi Sakini

“ Antakya şehrinde yaşayan biri olarak bu tarz projelerin yapılmasının umutları yeşerttiğini düşünüyorum. Atölye'de çıkan her fikrin değerlendirilmesi ve iki günün sonunda projelerin şekillenebilmesi muazzamdı. Özellikle halkın yakın zamanda kullanabileceği, somut olarak görebileceğimiz bu topluluk alanı projesinde yer aldığım için çok mutluyum. Katılan ve zamanını ayıran herkese içtenlikle teşekkür ediyorum. ”

Ebru Gece Mirioğlu
Mimar

“ Çekmece Toplum Alanının tasarım aşamasından, planlamaya ve önümüzdeki inşaat sürecine kadar mahalle sakinleri ile beraber çizilen üretim modelinin ilerleyen aşamalarını heyecan ile bekliyorum. Önümüzdeki mülksüzleştirme ve barınma ihtiyaçları için çizilecek somut adımlara bir rehber ve kaynak olabilecek bir proje olarak gayiyum bu çalışmayı. ”

Gökhan Şahin
Hatay Deprem Dayanışması

- *Below are a few brief comments taken from participants during the early stages of the workshop, they capture some of the excitement around the project, the possibility of rebuilding collectively and taking agency over a small part of Antakya's physical recovery together.*

“ I have no doubt that this kind of solidarity and working environment in Hatay after the earthquake will provide a great benefit in the spiritual sense with different activities and will be a good source of morale. Endless thanks to everyone who contributed. ”

Aydın Kılıç
Çekmece neighbourhood resident

“ I am looking forward with excitement to the following stages of the production model drawn together with the residents of the neighbourhood, from the design phase of Çekmece Community Space to the planning and the upcoming construction process. I see this work as a project that can be a guide and a source for concrete steps to be drawn for the upcoming dispossession and housing needs. ”

Gökhan Şahin
Hatay Earthquake Solidarity

“ As someone living in the city of Antakya, I think that the realisation of such projects gives hope. The evaluation of every idea that came out of the workshop and the shaping of the projects at the end of the two days was tremendous. I am very happy to take part in this community space project, which the public can use in the near future and which we can see concretely. I sincerely thank everyone who participated and gave their time. ”

Ebru Gece Mirioğlu
Architect

Toplumu savunmak gerekir Society must be defended

- Araba lastiklerinin içine sıkıştırmak için kürekle el arabasına çakıl doldurup dururken yaz sıcaklığında, gidip gelirken nefes nefese, levyeyle lastiği kanırtırken, üstüne çıkıp zıplarken, dişli demiri spiral taşlama makinesiyle keserken, ahşap döşeme iskeletine izolasyon membranı zımbalayıp içlerine taşıyıcı koyarken gözlerin terden yanması, kolların kaşınması, ellerin dağlanması, bacakların ağrması nedense mutlu ediyor insanı şantiyede. Aynı anda proje revizyonu yapan, malzeme sipariş eden, yemek pişiren, ahşap kesen, çöp çıkaran, kayıt yapan, çay demleyen dev bir organizmanın işleyen bir parçası olmak apolitik bireyselliğin getirdiği bencillikten, yalnızlıktan, umutsuzluktan kısa bir süreliğine de olsa çıkmamıza olanak sağlıyor belki de. Şantiyeden sonra mahalle ölçeğinde yapılan panelde avukatları, mimarları, hak savunucularını dinliyoruz. Çevre, Şehircilik ve İklimi Nasıl Değiştirdik Ama Bakanı gelince

evlerini korumak için yolu trafiğe kapatıp rezerv alan kararını geri çektiren örgütlü bir mahalleden bahsediyoruz. İstanbul'daki görece gri ve homojen habitatımızdan sonra umutla direnen Defne'deki çok dillilik ve çok renklilik göğsümüzü ferahlatıyor. Topluluk merkezinin depremden sonra geçen neredeyse iki yıl sonunda hala süren belirsizlik ortamında bölge halkının güçlenmesine ve sesini duyurabilmesine katkı sunacağına inanıyorum..

Erdem Üngür'ün sözleri

- While filling a wheelbarrow with a shovel to squeeze gravel into the tires, in the summer heat, out of breath while going back and forth, while prying the tire with a crowbar, while jumping on it, while cutting the rebar with an angle grinder, while stapling the insulation membrane to the wooden floor frame and putting rock wool inside, the eyes burning with sweat, the arms itching, the hands burning, the legs aching, somehow makes one happy at the construction site.

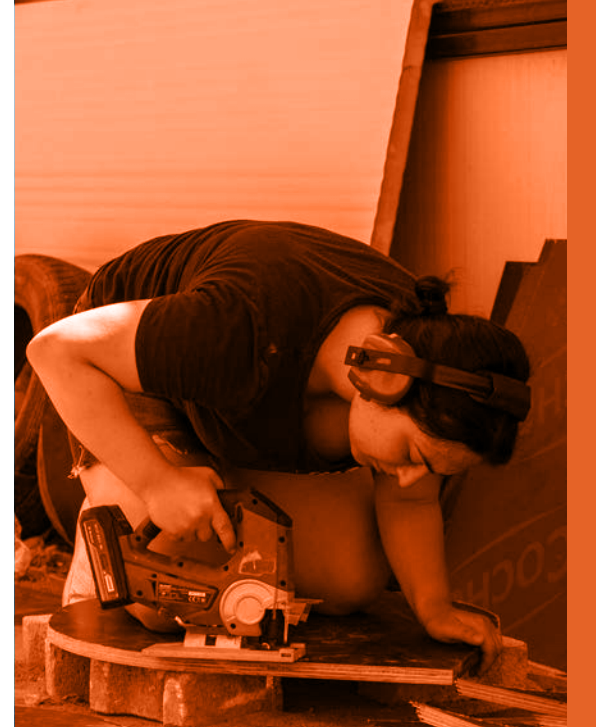
Being a functioning part of a giant organism that simultaneously revises projects, orders materials, cooks, cuts wood, takes out garbage, records, and brews tea perhaps allows us to escape, even if only for a short while, from the selfishness, loneliness, and hopelessness brought about by apolitical individuality. After the construction site, we listen to lawyers, architects, and human rights defenders in a panel held at the neighborhood level. We are talking about an organised neighbourhood community that closed the road to traffic to protect their houses when the minister arrived and through their activism had the decision to instate a reserve area* withdrawn. After our relatively gray and homogeneous habitat in Istanbul, the multilingualism and multicolor of Defne, which resists with hope, brings relief to our hearts. I believe that the community center will contribute to the strengthening of the local people and their ability to make their voices heard in the uncertainty that still persists almost two years after the earthquake.

*In Türkiye, assigned reserve areas are subject to special regulations where property can be reappropriated by the state without normal procedures.

Words by Erdem Üngür

İki teker, bir temel Two wheels, one foundation

- Yağmurlu bir mayıs gününde çamurlu Antakya toprağına battığımızda başladı temellerle hikayemiz. İkimiz, Sam ile birlikte tasarım atölyesi için sahaya giden ilk ekip olmuştuk. Antakya'ya girer girmez alana gittik. Ayakkabılarımızın neredeyse tamamının toprağına battığı bir ortamda, lazer metre yardımıyla ölçüleri almaya çalıştık. Sonrasında çevrimiçi dökümanlarla, harita eşleştirmelerle arazinin hali hazırını çıkarmış olduğumuzu düşünüyorduk, henüz bu çizimin bizim başımıza ilerleyen aylarda bir miktar sorun çıkaracağını bilmeden. Sonrasından tasarım atölyesi bitti, Antakya'dan evlerimize döndük, aklımız Antakya'da kalarak. Topluluk merkezi tasarımı ve teknik çizimleri ile hemhal geçen bir buçuk aylık bir süre sonrası uygulama öncesi malzeme tedarik işlemleri başladı. Tekerler de tam bu esnada sürecimize dahil oldu. Uzun arayışlar

sonucunda, oradan buradan yuvarlayarak topladığımız, mahalleliden de destekle 24 temel ayağı için gerekli 48 teker bulundu ve böylece hikayenin birinci ve görece kolay kısmı bitmiş oldu.

İkinci perdede de yine sahaya, Antakya toprağına ilk adım atan grupta biz vardık. Birinci gün tadilattan yeni çıkmış 20 gün süresince kalacağımız evin temizliğini ve eksiklerini giderdik. Bu eksikleri gidermek tek seferde gerçekleşmedi, tıpkı Antakya'daki sorunların çözülme biçimi gibi. Kalacağımız evin görece güvenli olması bir yana; gün boyu şantiyede çalışmanın en büyük motivasyonu hijyen olacaktı. Fakat bir sorun vardı: su kesintisi. Sahadaki sorunlarla henüz karşılaşmamışken geçici bir süre barınacağımız yerde temel ihtiyaçlarımızı karşılayamamamız büyük bir soru işareti oluşturmuştu.

Ertesi gün sahaya indiğimizde bir süre sonra büyük bir şokla karşılaştık. Tasarımı araziye adapte etmeye çalıştığımız ilk anda bir buçuk aydır tüm çizimlerini ürettiğimiz projenin mevcut arazi sınırlarının dışına taşıdığı öğrendik. Saha ekibi hızlıca tartışmalara başladı ve "yerinde tasarım pratiklerini" devreye sokarak, mevcut malzeme ve detay çözümlerini değiştirmeden, tasarımın uygulanacağı nihai haline ulaştırmayı başladık. Böylece doğrudan temelin kendiyile temas sürecimiz başladı. Antakya güneşinin altında gölgeliksiz bir şekilde yapılan tüm işlemleri olabildiğince hızlı bir şekilde aktarmak isteriz. Önce aksların yerlerini belirledik, aks kesişim noktaları ile temelleri oluşturacak tekerlerin merkez noktalarını ip çekerek bulduk. Merkezlere çakılan kazıkların üzerine su terazisiyle yükseklikler belirlendi. Yapının arazisi dolgu olduğundan elle kazmak mümkün değildi. Uzun bekleyişler sonucunda kepçe geldi ve kısa akslar doğrultusunda çukurlar açıldı. Tabi açılan çukurların derinliği her seferinde değiştiği için biraz uğraştırıcı bir süreç oldu. Sonrasında fiziki olarak tekerleri ilk defa üst üste getirmeye başladık. Önce birinci tekerleri yerlerine koyduk, içlerini çakıl taşı ile doldurduk. Demir çubuklar yardımı ile tekerin içinin olabildiğince dolmasını sağladık. Sonra ikinci tekerler geldi bir üst katmana ve onların da içine aynı işlemi yaptık. Böylece iki teker üst üste temelimiz oluşmuş oldu. Sonra da üstlerini -kimini metal, kimini de plywood ile- kapattık ve metal yuvaları yerine

yerleştirdik. Temeller arası boşluklar, kepçenin kazdığı dolgu malzemeleri tekrar taşınarak dolduruldu. Tüm sürecin sonunda işimizin tamam olduğunu düşünüyorduk ama o kadar çok defa tekerlerin pozisyonunu ve yüksekliğini değiştirme aşaması oldu ki sayısını hatırlayamıyoruz. Bu süreç toplamda yaklaşık 10 gün kadar sürdü, yani temmuz atölyesinin neredeyse yarısı.

Tabi bu süreç bizim için Antakya'da teker ile tek temasımız olmadı. Temmuz atölyesi sürecinde biri kiralık olmak üzere sahada iki aracımız vardı. Kiralık aracın lastiğini Samandağ gezisi sırasında patlatınca, öğrendik ki lastik patlatmak Antakya için rutin bir durum olagelmiş. Bozuk yollar, moloz artıkları derken düzgün bir zemin bulmak mümkün değil maalesef. Birinci vakadan bir hafta kadar sonra bu sefer Sam & Ela'nın üzgün suratlı, cefakar araçlarının lastiği yine Samandağ yolunda patladı. Böylece temmuz atölyesini patlamış iki tekerle kapatmış olduk.

Bir de teker demişken atölyenin vazgeçilmezi Gökhan'ın bisikletinden bahsetmeden kapatmak olmaz. Gandalf gibi beşinci günün şafağında değil, her gün yokuşun tepesinde belirdi Gökhan Gölgeyele'si ile. Tüm atölye sürecinin en ikonik ulaşım aracı olarak, hep bir kenarda bizi izledi, biz yemeğe gittiğimizde şantiyeyi bekledi.

Dilara Atalay ve Emrah Güllüoğlu'nun sözleri

- Our story with foundations begins on a rainy day in May when we sank into the muddy soil of Antakya. Sam and I, Emrah, were the first team to go to the allocated site before the design workshop. As soon as we entered Antakya, we went to the site. In an environment where almost all of our shoes sank into the soil, we tried to take measurements with the help of a laser meter. Afterwards, with online documents and map overlapping, we thought that we had made a ready-made drawing of the land, not knowing that this drawing would cause us some problems in the coming months. When the design workshop was over, we returned home from Antakya, our minds staying in Antakya. After a month and a half of working on the design and technical drawings of the community center, the procurement of materials before the implementation started. Wheels were also included in our process at this very moment. With the support of the neighborhood, after a

long search we sourced the 48 tyres required for the 24 footings, and thus the first and relatively easy part of the story was over.

In the second act, we were again in the first group to set foot on the field, on the soil of Antakya. On the first day, we cleaned the house we were going to stay in for 20 days, which had just been renovated, and took care of its deficiencies. This did not happen all at once, just as most problems in Antakya are incrementally resolved. Aside from the relative safety of the house we were going to stay in, hygiene was going to be the biggest motivation for working at the construction site all day long. But there was a problem: the water was cut-off. While we had not yet encountered the problems in the field, the fact that we could not meet our basic needs in our temporary shelter raised a big question mark.

When we arrived at the site the next day, we encountered a big shock. At the very first moment when we tried to adapt the design to the land, we learned that the project, of which we had produced all the drawings for a month and a half, had overflowed beyond the boundaries of the existing land. The field team quickly started discussions and we started to bring the design to its final form, without changing the existing material and detail solutions, by activating "on-site design practices". Thus, our direct contact process with the foundation itself began. We would like to convey as quickly as possible all the processes carried out without shade under the Antakya sun. First, we determined the locations of the axes, we found the axis intersection points and the center points of the wheels that will form the foundations by pulling a rope. The spirit level heights were determined on the piles driven into the centers. Since the land of the building has been filled with rubble, it was not possible to dig by hand. After a protracted wait, a digger arrived and channels were dug along short axes. Of course, since the depth of the pits changed each time, it was a bit of a challenging process. Then we physically started to put the wheels on top of each other for the first time. First, we put the first wheels in their places, filled them with gravel, and with the help of iron bars, we made sure that the inside of the wheel was filled as much as possible. Then the second wheels came on the top layer and we did the same process

inside them. Thus, we had two wheels on top of each other. Then we covered them with metal and plywood and put the metal slots in place. The gaps between the foundations were moved again with the filling materials dug by the bucket. At the end of the whole process we thought we were done, but there were so many repetitions of changing the position and height of the wheels that we can't remember the number of times. This process took about 10 days in total, almost half of the July workshop.

Of course, this process was not our only contact with the wheel in Antakya. During the July workshop, we had two vehicles in the field, one of which was rented. When we punctured the tire of the rental vehicle during a trip to Samandağ, we learned that puncturing a tire was a routine situation for Antakya. Unfortunately, it is not possible to find a smooth ground with broken roads and rubble. About a week after the first incident, Sam & Ela's sad-faced, self-sacrificing vehicle's tyre also punctured on the Samandağ road. Thus, we closed the July workshop with two burst tyres.

Speaking of tyres, it would be impossible to close without mentioning Gökhan's bicycle, which is indispensable for the workshop. Not at the dawn of the fifth day like Gandalf, but at the top of the slope every day, Gökhan appeared in the shade. As the most iconic means of transport of the entire workshop process, he always watched us from the sidelines, waiting at the construction site until we went to dinner.

Words by Dilara Atalay & Emrah Güllüoğlu

Brewing

Demleme

Orada olmak Being there

- Çekmece Topluluk Merkezi inşa aşamasında Temmuz ayında kısa bir süre çalıştım. Antakya'ya ilk gidişimdi. Uçakta artık orada olmayan çatıların baskın karanlığı, karanlığa eşlik eden aralarda öbeklenmiş konteyner yerleşimlerin ışıkları, yukarıdan seçilir büyük ölçekli şantiye sahaları görülüyordu. Havaalanından servisle ulaştığımız yerde aniden karşımızda beliren dağ kalbimi heyecanla çarptırdı. Öte yandan sokakları kesen moloz dağları vardı. Bu nedenle bizi almaya gelen arkadaşımız geç kaldı. Suskun bir halde beklerken gideceğimiz yere bizi bırakmak isteyenler oldu. Antakya'da belirsizlik, kaybedilen yaşamlar, yokluk ne kadar hissediliyorsa dayanışmayı örmeye çabalayan yaşam ve mücadele de o kadar hissediliyordu. Orada uyandırdığımız her yeni günde yaşam kendiliğinden ve bölüşülen yemekte, çok kişiye pişirilen kahvede, nehirde, molozun dolgu alanının içinde bitmiş otta devam ediyordu.

Şantiyede herkes bedeninin sınırlarının çok ötesinde bir çaba ile çalıştı. Güneş, sıcak, toz, molozda çalışmanın zorlukları, benim gibi başkalarının da ilk kez kullandığı kürek, matkap ve diğer el aletleri... Hizalanmayan temel lastikleri, yeniden ve yeniden bir ucundan tutup ölçme sabrı. Herkes için Mimarlık'tan, Deprem Dayanışması'ndan, komşulardan, Antakyalı üniversite öğrencilerinden çoğuyla ilk kez tanıştığım insanlarla aynı duyguları paylaştığımızı düşündüm: Tüm gücünü ortaya koymanın verdiği kas yorgunluğu ve mutluluk; şantiyede sorunları beraber çözmeye ve beraber yapabilmeye dair heves; beraber hayal etmek; temelin üzerine ilk koyulan kirişin heyecanı; hiç bir şeyin çabuk ve zahmetsiz olmayışı; en zayıf görünenin inatçı çalışkanlığına şaşırma; orada olmak; tanık olmak; parçası olmak; dayanışmanın bir ucundan tutmak.

Yaklaşık on beş yıl önce mimarlık eğitimini tamamlamış ve sonrasında farklı mimarlık ofisleri ve şantiyeler de dahil çok çeşitli işlerde çalışmış biri olarak hayatımda bu kadar dönüştürücü bir deneyimim olmamıştı. Hafif bir ahşap pergolayı bile hızlı olsun ve kolay olsun diye betonarme sürekli temel ile yaptığımızı hatırlayıp irkiliyorum. Mimarlık bilgisinin araçsallaştığı, farklı becerilerin, bilgilerin, güçlerin yan yana geldiği, Antakya'da

sanki hep var olan dayanışmanın parçası olduğumuz, emek yoğun bir deneyim.

Gülşah Aykaç'ın sözleri

- I briefly joined during the construction phase of Çekmece Community Centre in July. It was my first time in Antakya. On the plane, the overwhelming darkness of the roofs that were no longer there, the lights of the container settlements clustered inbetween and accompanied by darkness, and large-scale construction sites, only fully apparent from above, were visible. When we reached the place by shuttle from the airport, the mountain that suddenly appeared in front of us made my heart beat with excitement. On the other hand, there were mountains of rubble blocking the streets. For this reason, our friend who came to pick us up was late. While we waited silently, there were people who wanted to drop us off at our destination. In Antakya, as much as the uncertainty, lost lives, and absence are felt, the life and struggle that strives to weave solidarity were felt as much. Every new day we woke up there, life continued spontaneously in the food shared, in the coffee cooked for many, in the river, and in the grass that grew inside the rubble filling area.

Everyone at the construction site worked with an effort far beyond the limits of their bodies. The sun, the heat, the dust, the difficulties of working in rubble, the shovels, drills and other hand tools that others like me used for the first time... The misaligned foundation tires, the patience to hold one end and measure again and again. I feel that most of the people from HiM, and HDD, the neighbors and university students I met for the first time shared the same feelings: the muscle fatigue and happiness of putting all their strength into practice; the enthusiasm to solve problems together on the construction site and to be able to do it together; to dream together; the excitement of the first beam being placed on the foundation; the fact that nothing is quick or effortless; being surprised by the stubborn diligence of the weakest; being there; witnessing; being a part of; contributing to solidarity.

As someone who completed her architecture education about fifteen years ago and then worked in a variety of jobs including different

architecture offices and construction sites, I never had such a transformative experience in my life. I am startled to remember that we even built a light wooden pergola with a continuous reinforced concrete foundation so that it would be fast and easy. It is a labor-intensive experience where architectural knowledge is instrumentalized, different skills, knowledge and powers come together, and we become part of the solidarity that has always existed in Antakya.

Words by Gülşah Aykaç

Hatay-Samandağlıyım I'm from Samandağ, Hatay

- Atölyenin Temmuz ayında projenin uygulama aşamasında yer aldım; o da üniversitesinden arkadaşım Dilara Atalay aracılığıyla oldu. Samandağ'da yaşıyorum kendisi birkaç hafta öncesinden haber vermişti 'oraya geliyoruz' diye... Ben de şantiyenin ilk gününde en azından bir selam vermek için alanı ziyaret ettim, ekip de kalabalık değildi o zamanlar daha gelecekler de vardı çünkü... Ertesi gün bu kez yardım etmek için çıktım; şehrimiz için ve insanlarımız için bir şeyler yapmayı severim. Çünkü ancak bu şekilde bir yere varabileceğimiz fikrindeyim. Bu fikir tek motivasyonum oldu, sadece benim değil bence bütün ekibin motivasyonu buydu. Düşünsenize Temmuz ayının ortası, hava 30-35 santigrat derece ve biz akşama kadar (çoğu zaman 6 oldu mu eve dönmek için yola çıkardım) hatta geceye kadar ekibimiz çalışmaya devam etti. Tabi ki bunda ekip arkadaşlarımızın çalışkanlığı ve kararlılığı çok önemli bir rol oynadı diyebiliriz. Herkes herkese yardım etti, yorulan olunca bazen sessizce kenarda dinlenmeye çalışırdı yerine yine hiçbir şey demeden başka bir arkadaşımız geçirdi. Takım kimyası inanılmaz derecede yüksekti, bu kadarını doğruyu söylemek gerekirse beklemiyordum. Çok keyif alıyordum, herkesin keyif aldığını düşünüyorum.

Hıdır Onur Bahap'un sözleri

- I took part in the project implementation phase in July through my friend from university, Dilara Atalay. I live in Samandağ, she had informed me a few weeks in advance that HiM were coming to Antakya. I visited the site on the first day of

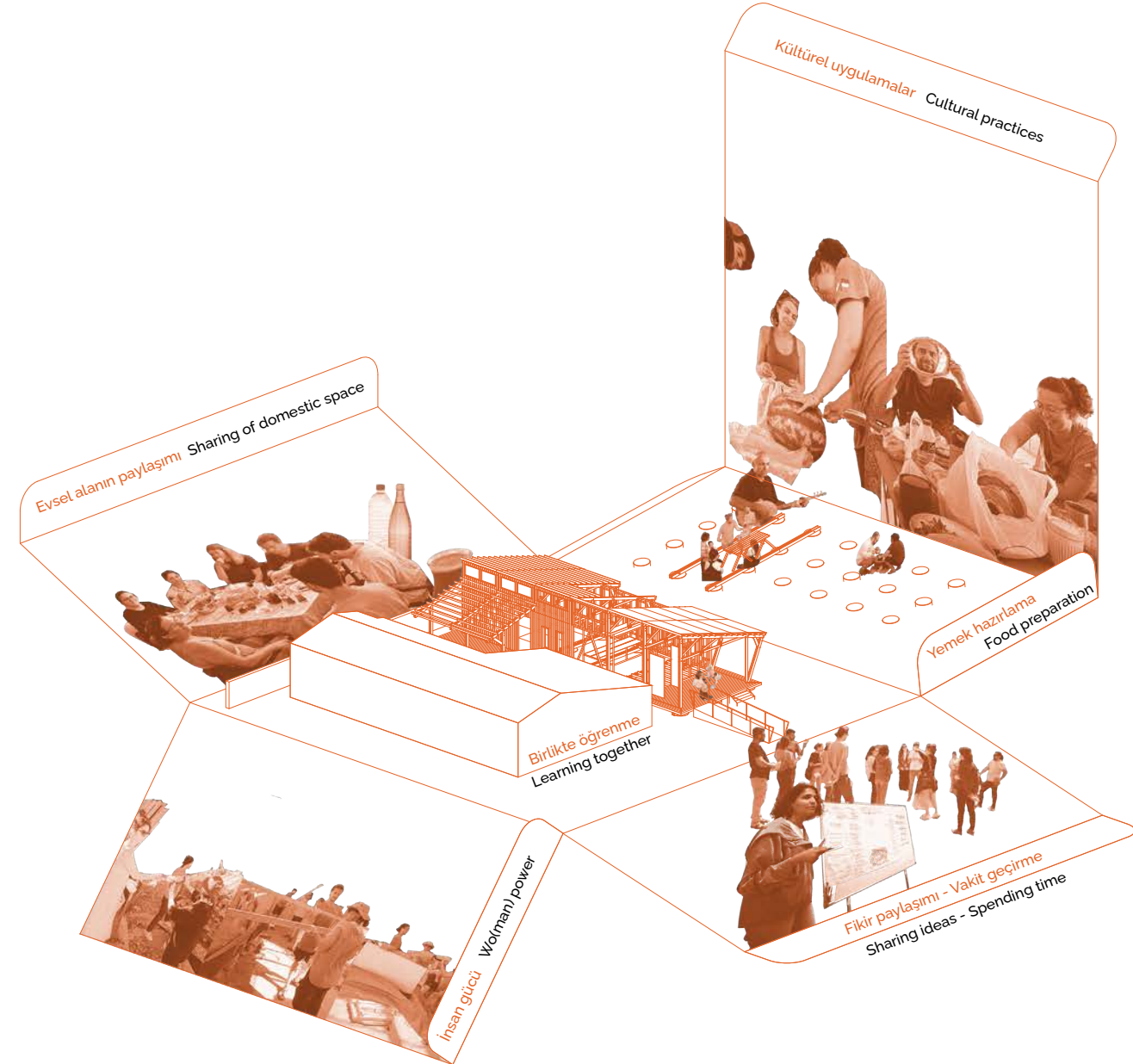
the construction to at least say hello, the team was not very large at that time because there were still more people coming. The next day, I went out to help; I like to do things for our city and our people. I think that this is the only way we can get somewhere. This idea became my core motivation, I think it was not just mine, but the motivation of the whole team. Just think, it was the middle of July, the weather was 30-35 degrees Celsius and we continued to work until the evening (most of the time I would leave at 6 to return home) and even until the night. Of course, I am sure that the determination and care of these friends played a very important role in this. Everyone helped everyone else, when someone got tired, they would sometimes try to rest quietly on the sidelines and another friend would take their place without saying anything. The team chemistry was incredibly high, to tell you the truth, I didn't expect this much. I enjoyed it a lot, I think everyone enjoyed it.

Words by Hıdır Onur Bahap

Mercimek köfte Lentil köfte

- Büyük Şef Hülya abla yoksa, şantiyede öğle yemeği aşçıların kim olacağı bazen sabah belli olur, bazen de bir önceki akşam. Biz, günün menüsünü planlamak için fazladan zamanı olanlardandık. Ben çok cesaret edemesem de Hacire, daha önce yapmadığı mercimek köftesini yapmakta oldukça hevesli ve ısrarcıydı. "Nasıl yapalım, ne koyalım? Ya bir aksilik olursa?" düşünceleriyle şantiyeden ayrıldık. İnsanları aç bırakmamak için yanına başka yemekler de yapmaya karar verdik. Mercimek köftesinin en risksiz yanı, kullanacağımız malzemelerin en iyi haliyle Hatay'da bulunmasıydı. Bu zenginlik, işimizi her zaman kolaylaştırırdı. Uygun malzemeleri Hacire'nin listesine göre seçerken, ben de yancı malzemeleri topluyordum: Samandağ bölgesinde yetişmiş salatalık, patates, biber, domates, turp ve türlü türlü yeşillikler... Hatta limon bile oradandı. Salça ve zeytinyağı ise Seda'nın evinden gelecekti. Onlar Rimmen'den.

Eve geldiğimizde dört koldan işe koyulduk. Sadece tarife değil, süresine de yabancıydık. Hacire, en iyi mercimek köftesini yaptığını

söylediği tarifi kaynağıyla konuşurken ben de diğer işlerle meşguldüm. Bulgur haşlandı, mercimekler eklendi. Sebzeler gereken ölçüde ve şekilde doğrandı. Hepsi aynı tepside buluşup harmanlandı. Turplar dilimlendi, patatesler haşlanıp fırına verildi, ortalık toparlandı. Köfte harcı hazır olduğunda hemen tadına baktık. Bize olmuş gibi görünüyordu ama asıl önemli olan, paydosa gelenlerin fikriydi. Neyse ki kıvamı tutturmuştuk. Zevkle ve heyecanla köfteleri sıkmaya başladık. Yumruk kadar, şekli birbirine benzemeyen köfteler sırayla tepsiye dizildi. Tepsiler doldukça paydos vakti yaklaşıyordu. Biz henüz işimizi bitirmeden, birkaç kişi gelmişti bile.

Testi geçmiştik! Tadına bakan herkes beğendiğini söyledi. Kapı açıldıkça gelenler, yemek saatini beklemeden birer ikişer köftelere uzandı. İnsanları daha fazla bekletmemek için kalan işleri hızla tamamlayıp sofrayı kurduk.

Bir günün daha paydos yemeği hazırıldı.

Burak Ercanli & Hacire Özkan'ın sözleri

When we got home we set to work with all our efforts, we were unfamiliar not only with the recipe but also with the duration. While Hacire contacted a source for the recipe, who she said made the best lentil köfte, I got on with the other work, the bulgur was boiled, the lentils were added, the vegetables were chopped in the required proportion and shape, they all met and mixed on the same tray. Radishes were cut, potatoes were boiled and put in the oven, then the place was cleaned. When the lentil mixture was prepared, we tasted it first. No matter how much it seemed to us, the important thing was what those waiting for the break thought. We started to squeeze the köfte with pleasure and excitement because at least we had got the consistency right. We squeezed these köfte, none of which were similar to each other, as they were shaped by our fists, as we lined them up, and as we squeezed them, we placed them on the tray. As the trays filled up, it was getting close to break time. Before we had finished, a few people had already arrived.

We had passed the test! Everyone who tasted it said they liked it. As the door opened, people reached for the lentil köfte one by one without waiting for dinner to start. In order to not keep people waiting any longer, we quickly completed the remaining tasks and set the table.

The final meal of another day was ready.

Words by Burak Ercanli & Hacire Özkan

Birlikte uygulama Making together

- Çekmece'deki uygulama atölyelerinin ilkinin 1-18 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirdik. 16 kişinin değişen sürelerle dahil olduğu bu çalışmalarda öncelikle yapının temellerinin aplikasyon ve imalat işleri yapıldı. Kepçe ve el aletleri ile yapılan bu işler, yıllardır karışık dolgu malzemesi dökülmüş bir zeminin yarattığı çalışma zorluğuna, kırk dereceye yaklaşan gölgesiz gündüz koşulları da eklenince, planlanandan uzun bir şekilde sekiz gün sürdü. Temellerden sonra kalan zamanın çoğunda yapının 7 adet ahşap çerçeve parçalarının önce kooperatif binalarının içerisinde kesilip birleştirilerek hazırlanması,

sonrasında da temeller üzerinde ayağa kaldırılması işlerini yaptık. 4 adet çerçeveyi ayağa kaldırıp, Eylül ayında devam edeceğimiz çalışmalara kadar zarar görmemesi için vernikledik. Boyumuzu geçen yüksekliklerde çalışmak için bu atölyede ve sonraki atölyelerde Mimar Özkal Yüreğir'den iskele desteği aldık. İlk uygulama atölyesinde aynı zamanda malzemelerin birçoğu sahaya getirilip, istiflendi.

Bu atölye sırasında HDD üyeleri Evvel Temmuz Festivali yoğunluğundan dolayı çalışmalara pek dahil olamadılar. Günlük katılımcı sayımızın istediğimiz kadar olamaması ve konaklama için kiraladığımız tadilatın yeni çıkmış dairenin temizlik, su, elektrik gibi sorunları da çalışma tempomuzu etkileyerek, atölyeyi planladığımız noktanın gerisinde bitirmemize sebep oldu.

12-24 Eylül tarihlerinde gerçekleşen ikinci uygulamada birçoğu tam zamanlı dahil olan 12 HiM üyesi ve katılımcının yanı sıra HDD'den Yaren, Mert, Gökhan ve Seda'nın da aktif bir şekilde atölyede yer almasıyla inşaatı oldukça ilerlettiğimiz bir süreç geçirdik. Bu on üç günde kalan çerçevelerin ayağa kaldırılması, zemin kirşileri, çatı mertekleri ve tavan alt OSB kaplamaları, duvar karkaslarının oluşturulması işlerini tamamladık. Atölye boyunca HDD'den arkadaşlarımızın evlerinde kaldık ve yemeklerimizi de yine HDD'den Hülya ve mahalleliler yaptılar.

İkinci uygulama atölyesinden sonra kalan işleri 3-6 Ekim, 10-15 Ekim, 25-29 Ekim, 4-7 Kasım ve 21 Aralık'taki açılıştan önceki hafta kısa ek çalışmalarla tamamladık. Son işlere yardımcı olmak için HDD ile daha önce de çalışan Hüseyin Usta da sürece dahil oldu ve kalan çatı, yalıtım, zemin ile duvar kaplamaları, kapılar ve pencereler, dış merdiven ve rampa işlerini HDD üyeleri ile birlikte tamamladı. 3-6 ve 10-15 Ekim tarihleri arasındaki çalışmalara HiM üyeleri ve katılımcılar da dahil oldular.

Uygulama ihtiyaçları için yaptığımız ek destek çağrısına dönüş yapan 49 kişi; ahşapları uygun fiyata almamızı sağlayan Mehmet İstanbullu; aletler ve malzemeler konusundaki lojistik ihtiyaçlarımız için desteğini esirgemeyen Emin Dönmezer; ulaşım konusunda faydalı desteği ile HiM üyesi Oğuzhan Çoğukünlü, nakliye desteğinin yanı sıra gönülden emek desteğini esirgemeyen

Semir Uygun; aydınlatma ve elektrik tesisatı konusundaki zihin tazeleyen desteği ile yine HiM üyesi Sıla Yılmaz ve sıcakkanlı komşulukları ve katkıları ile sahadaki komşularımız Deniz, Fevziye ve Hakkı Çuhacı, uygulama çalışmalarını sağlıklı bir şekilde bitirebilmemizde önemli rol oynadılar.

Emre Gündoğdu, Emrah Güllüoğlu ve Erdem Üngür'ün sözleri

- The first of the construction workshops in Çekmece took place between 1-18 July. 16 people participated in these workshops with different durations. Firstly, we staked out the footings, then completing the groundworks. This phase of the project, which was supported by large excavating machinery as well as hand tools, took a long 8 days to complete. Both the difficulty of working on a site that had been poured with mixed construction material for years and the unshaded daytime conditions, approaching forty degrees celsius, inhibited our progress. Alongside this work, we spent most of the remaining time preparing the 7 wooden frame parts of the building by first cutting and joining them inside the Rimmen's Woman Cooperative space and then erecting them and attaching them to the footings. In total, we erected 4 of the 7 frames, varnishing them to prevent damage until the work could resume in September. We received scaffolding support from architect Özkal Yüreğir in this workshop and in the following workshops in order to work at heights exceeding our unassisted reach. In the first implementation workshop, many of the materials were brought to the site and stored there.

During this phase, HDD members could not be deeply involved in the work due to the intensity of the local 'Evvel Temmuz Festival'. The fact that the number of daily participants was not as high as we had hoped and the problems such as cleaning, water and electricity in the newly renovated apartment we rented for accommodation also affected our work tempo and caused us to finish the workshop behind the planned point.

In the second construction workshop, which took place on 12-24 September, we had a very advanced construction process with 12 HiM members and participants, many of whom were

involved full-time, as well as Yaren, Mert, Gökhan, and Seda from HDD actively participating in the workshop. In these 13 days, we completed the work of standing up the remaining frames, floor beams, roof rafters, stud walls and OSB panelling. During the workshop, we stayed in the houses of our friends from HDD and our meals were prepared by Hülya from HDD and with the support of neighbourhood residents.

The remaining works were completed over a series of short periods between; 3-6 October, 10-15 October, 25-29 October, 4-7 November and the week before the opening on 21 December with short additional works. Hüseyin Usta, who had worked with HDD before, was also involved in the process to help with the last works and contributed significantly to the completion of the remaining roof work, insulation installation, floor and wall cladding, doors and windows installation and exterior step and ramp access together with HDD. Members of HiM and additional participants were also involved in the works between 3-6 and 10-15 October.

A total of 49 people responded to our call for additional support for the application needs; Mehmet Istanbulu, who helped us buy the wood at an affordable price; Emin Dönmezer, who supported us with our logistics needs for tools and materials; HiM member Oğuzhan Çokgünlü with his helpful support for transportation; Semir Uygun, who provided us with labour support from the heart as well as transportation support; HiM member Sıla Yılmaz with her careful support for lighting and electrical installations, and our neighbours Deniz, Fevziye and Hakkı Çuhacı with their generous neighbourliness, supplying of tea and cold drinks during the hot days and various other contributions played an important role in the healthy completion of the application works.

Words by Emre Gündoğdu, Emrah Güllüoğlu and Erdem Üngür

Sahayla ilgili notlar Notes on the field

- Ev - dernek - şantiye alanı üçgeni her ne kadar ayrı yerler olsa da 'saha alanı' benim için tamamını kapsayan bi boyut. İnşaat alanı zeminini projenin metaforu olarak görüyorum çünkü ilk proje günlerinde yaptığımız saha gezisinde kot farkının, zeminin, taşlı yollarının ve arsa sınırının bizi sınırlayacağını düşünüyordum. Uygun çözümler sürekli revize ediliyor ve değişiyordu. Alan zeminini eski bi dere yatağı olmasından dolayı yumuşaktı ve irili büyüklü çakıllardan oluşuyordu. Yapının temelinde zemin elemanlarını kullanmak, mekan ile yapısının soyut olarak da bütünleşmesini sağladı benim bakış açımdan. Süreç boyu saha alanındaki atmosfer, ortaklık, dayanışma ve destek, anın ruhuna ve yapılaşma amacına hizmet ederek var oldu. Aslında bizler Çekmece Topluluk Merkezi'ni halihazırda kullanıyor gibiydik.

Esra Töle'nin sözleri

- Although the triangle of home, association space and construction site area is made up of separate places, for me the 'field area' is a dimension that encompasses them all. I see the ground of the construction site as a metaphor for the project because during the field trip we made in the first project days: I thought that the difference in elevation, the ground, the stone roads and the site boundary would limit us. We constantly adopted appropriate solutions, revisions and changes together. The ground of the site was soft as it was an old stream bed and consisted of large and small gravel stones. I think that using these same elements in the foundations of the structure produced a link between the site and the building both physically and conceptually. Throughout the process, the atmosphere, partnership, solidarity and support in the field area existed by serving the spirit of the place and the purpose of construction. Actually, it was as if we were already using the space as a community centre as we were building it.

Words by Esra Töle

Sahadan konuşmalar Field conversations

Aşağıdaki tartışma ve düşünceler, 18 Temmuz ve 19 Eylül 2024 tarihlerinde yayınlanan iki Açık Mimarlık radyo kaydının deşifresinden alınmıştır. Bu kayıtlar Çekmece Toplum Merkezi'nin iki ana uygulama aşaması sırasında yapılmıştır. Kayıtların tamamını Türkçe olarak Apaçık Radyo web sitesinde bulabilirsiniz.

- 19.09.2024 - Çekmece Topluluk Merkezi
"bir masa etrafında bir akşam bir atölye gününün sonundan bir kayıt"

Şule Toptan: "Herkesin ne yapabiliyorsa onu yapmaya çalıştığı, ve en iyi şekilde yapmaya çalıştığı ve içinde bulunduğu toplumla aidiyet kurmaya çalıştığı bir iş olduğu için benim için önemli"

Hacire Özkan: "Fikirlere çok saygı duyuluyor. Orada varım ve benim de fikrim o tasarımda yer alacak"

Hanife Özalp: "Çok zevk alarak bir parçası olduğum öğretici bir süreç oldu. Ahşapla temas ederek, aletleri öğrenmek ..."

Hatice Işıl Uysal: "Ortak çalışma, ortak üretim yalnızca bir yapıyı ortaya çıkarmak değil bütün olarak bir dinamik burada yapılan. Birlikte yaşamayı, birlikte üretmeyi; canlı, cansız tüm bileşenlerle birlikte deneyimlemek"

İlyas Semih Keçeli: "Proje üzerine tartışırken kendi fikirlerimden geri çekilmeyi, uzlaşmayı öğrendim [...] Tasarımı yapanlardan biri olmadığım için bu atölyede yapan kişinin rolünü daha iyi anladım, karşıdaki kişinin anlamasının ne kadar önemli olduğunu öğrendim. Katkı sağlayıp bir rol alınca aidiyet hissi kuvvetleniyor."

Hüseyin Akmunzur: "Bütün yıl boyunca sık sık geçen sene Maraş'ta yaptığımız strüktürlerin nasıl kullanıldığını düşündüm, nasıl etkiler bıraktığını düşünerek öğrencilik hayatım değişti, daha çok insan odaklı düşünmeye başladım. Aldığımız tasarım kararlarının insanları nasıl etkilediğine

daha çok dikkat etmeye çalıştım. Bu konulara elbette dikkat ediyordum fakat canlı bir örneği orda olunca bu durumlara hassasiyetim arttı.”

● 18.07.2024 - Antakya'da güncel durum

“boş bir evin salonunda, şişme yatakların ortasında bir atölye gününün sonundan bir kayıt”

İbrahim Emre Gündoğdu: “Antakya'nın molozunu kim, ne zaman kaldıracak?”

“Deprem bizi ortak bir yaşama, kamusal alanlara itebilecekken herkes bireysel derdini çözsün noktasına geldik. Barınma derdinin kamusal bir şekilde çözülmediği, herkes kendi işini görsün gibi bir sisteme döndü. Herkesi atomize eden, toplumu atomlarına ayıran bir sistem oluştu. Önce çadır derdini kendi çözsün. Konteyner derdini kendi çözsün. Konut derdini kendi çözsün...”

“Herkes kendince en iyi yapabildiği şeyi yapmaya çalışıyor ama mimarlar açısından bakarsak yapabildiğimizi yaptık çıktık diyebileceğimiz bir durum yok. Yapabildiğimiz dışında bir şeyler düşünmemiz gereken bir yer burası.”

Emrah M. Güllüoğlu: “20 gün kalacağımız bir atölye için konaklayacağımız ev problemini çözme süreci Antakya'da yaşanan barınma krizine dair bize çok şey gösterdi. Bir aya yakın arama süreci, tadilatın yeni çıkmış ev, fiziki olarak kötü durumda, atölyenin yarısında su, elektrik sorunları yaşadık. 15 günde bunları yaşayarak isyan eden bizler, 17 aydır fiili olarak bu durumda yaşayanların ne yaşadığını hayal edemiyoruz.”

“Yaşayacak evlerimiz, buluşacak alanlarımızın olmadığı sürece ne gerçek bir demokrasi ne de kayda değer bir toplumdaki bahsedebiliriz.” 15 Mayıs Hareketi, İspanya

“Bireysel dertlerin, kolektif çözümlerini aramalıyız.”

“Topluluk merkezinin üç ölçekli bir kullanımı olacağını umut ediyoruz. En küçük ölçekte yapının hem komşusu hem ev sahibi Rimmens Kadın Kooperatifi'nin çalışan kadınlarının kullanımı. İkinci olarak ismini aldığı Çekmece mahallesinin sakinlerinin kullanımına hizmet etmesi. Üçüncü ve en büyük ölçekte ise; 55m² bir yapının tüm

Antakya'ya hizmet edebilir olması umudu. Antakya'da bulunan ve il dışından bölgeye gelen tüm sivil ve inisiyatifler için bir toplanma, karşılaşma alanı olabilmesi amaçlarından biridir.”

“İki günlük atölye süreci, sonrasında bir buçuk ay çevrimiçi toplantılarla devam eden tasarım süreci, detayları düşünülmüş, tüm çizimleri yapılmış, danışmanlık alınmış uzun bir sürecin sonunda Antakya'ya geldik. Birinci gün evi temizleme, kalınır hale getirme süreciyle tamamladık. İkinci gün sahaya gittik, tasarımı araziye adapte etmeye çalıştığımızda büyük bir şokla karşılaştık; yapı arazi sınırını taşıyordu. Sahadaki ekip hızlıca mevcut detayları kullanarak, siparişi verilmiş malzemeleri referans alarak tasarımı revize ettik. Bu adeta Antakya'da bulunan kaos durumunun bizim sürecimize sirayeti oldu.”

“Her şeye rağmen Antakya'da bulunma hali bana iyi hissettiriyor. Bunun çok önemli bir kısmının insanlarından kaynaklandığını düşünüyorum.”

Emrah Güllüoğlu tarafından derlendi

The following discussions and reflections have been taken from the transcript of two Açık Mimarlık (Open Architecture) radio recordings published on 18th July and 19th September 2024. These recordings were made during the two main implementation stages of the Çekmece Community Centre. The full recordings in Turkish can be found on the Apaçık Radyo website.

● 19.09.2024 - Çekmece Community Centre

“a recording from the end of an evening workshop day around a table”

Şule Toptan: “It is important for me because it is a job where everyone tries to do what they can do, tries to do it in the best way possible and tries to belong to the society they are in.”

Hacire Özkan: “Ideas are very respected. I am there and my idea will be included in that design”

Hanife Özalp: “It has been an instructive process that I have been a part of with great pleasure. Contact with wood, learning tools ...”

Hatice Işıl Uysal: “Co-operation, co-production is not only about revealing a structure but also a

dynamic as a whole. To live together, to produce together; to experience together with all living and non-living elements”

İlyas Semih Keçeli: “While discussing the project, I learnt to retreat from my own ideas, to compromise [...] Since I am not one of the designers, I better understood the role of the designer in this workshop, I learnt how important it is for the other person to understand. The feeling of belonging is strengthened when you contribute and take a role.”

Hüseyin Akmunzur: “During the whole year, I often thought about how our structures we built in Maraş last year was used, my student life changed by thinking about how it left effects, I started to think more human-oriented. I tried to pay more attention to how the design decisions we make affect people. Of course, I was paying attention to these issues before, but when a live example was in front of me, my sensitivity to these issues became more acute.”

● 18.07.2024 - The current situation in Antakya

“a workshop in the lounge of an empty house, in the middle of inflatable mattresses, a record at the end of the day”

Emre Gündoğdu: “Who will remove the rubble of Antakya and when?”

“While the earthquake could have pushed us towards a common life and public spaces, we have come to the point where everyone should solve their individual problems. It has turned into a system where the problem of housing is not solved in a public way and everyone should do their own thing. A system that atomises everyone and separates society into atoms has emerged. Let them solve their own tent problem first. Let her solve her own container problem. Let him solve his own housing problem...”

“Everyone is trying to do what they can do best, but from the point of view of architects, there is no situation where we can say that we have done what we can do. This is a place where we need to think about something other than what we can do.”

Emrah M. Güllüoğlu: “The process of solving

the housing problem for a workshop where we will stay for 20 days showed us a lot about the housing crisis in Antakya. We had a search process of nearly a month, a house that had just been renovated, in poor physical condition, water and electricity problems in half of the workshop. Those of us who rebelled by experiencing these in 15 days cannot imagine what those who have been living in this situation for 17 months have been going through.”

“As long as we don't have homes to live in and spaces to meet, we cannot talk about a real democracy or a worthwhile society.” 15 May Movement, Spain

“We must seek collective solutions to individual problems. [...] We hope that the community centre will have a three-scale use. On the smallest scale, it will be used by the working women of the Rimmens Women's Cooperative, which is both the neighbour and the landlord of the building. Secondly, it will serve the residents of the neighbourhood of Çekmece, from which it takes its name. On the third and largest scale; the hope that a 55m² building can serve the whole of Antakya. One of the aims is that it can be a gathering and encounter space for all civilians and initiatives in Antakya and those coming to the region from outside the province.”

“We came to Antakya at the end of a two-day workshop process, followed by a design process that continued with online meetings for a month and a half, after a long process in which details were drawn, all drawings were made, and consultancy was received. On the first day, we completed the process of cleaning the house and making it habitable. On the second day, we went to the field, and when we tried to adapt the design to the land, we encountered a big shock; the building was overflowing the land boundary. The team on site quickly revised the design by using the existing details and taking the ordered materials as reference. This was almost like the chaotic situation in Antakya was transferred to our process.”

“Despite everything, being in Antakya makes me feel good. I think a very important part of this is due to the people.”

Compiled by Emrah Güllüoğlu

Açıklıklar

Openings

Birlikte geçirilen günler Days together

- Farklı geçmişlerden, farklı deneyimlere sahip bir grup insanla, aynı hayalle yatıp kalktığımız, depremzede insanların yaşadığı kadar yaşamamak da Hatay'ın imkansızlıklarını tattığımız ve onların ne yaşadığını içten hissettiğim, Antakya insanının her şeye rağmen yaşama dört elle sarılışına hayran kaldığım ve aslında birkaç cümle ile anlatılamayacak günlerden sonra, Antakya insanına hizmet edecek, onları bir araya getirecek bu yapının belki de ilk göz ağrım olacağı gerçeği kaldı hayatımda.

Hanife Özalp'in sözleri

- As a group of people from different backgrounds, with different experiences, we slept with the same dream, we tasted the impossibilities of Hatay even though we did not experience them in the same way as the earthquake victims, I felt what they were going through from the inside. I admired the Antakya people's embrace of life with both hands despite everything. After these days, that cannot be described in just a few sentences, the fact that this structure that will serve the people of Antakya and bring them together will perhaps be the first love who's memory will remain with me.

Words by Hanife Özalp

Açık tutulması Holding open

- Ela ve ben Çekmece Toplum Merkezi'nin açılışını neredeyse kaçıyorduk, uçuş saatleriyle çakışan iş taahhütleri ve bu kadar kısa bir süre için Antakya'ya gidip gelmenin etkisiyle ilgili aklımızın bir köşesindeki çevresel endişeler bizi tereddüt ettirdi. Son dakikada kararımızı değiştirdik, bu sorunlar geçerli olmadığından değil, ancak açılışlar bir kez olan şeylerdir, kutlamalar, birlikte olma anları, paylaşma anları. Bu kapıları açık tutma, mekânı ve birbirimizi koruma ve gözetme eylemi henüz yeni başladı ve bu rolü HDD'ye ve Çekmece'deki yerel sakinlere ve komşulara devredeceğiz.

Geçen yıl Kahramanmaraş'ta katıldığım iki toplum inşaatı projesinden hem fiziksel hem de mecazi anlamda alan tutmanın zorlukları konusunda bazı sert dersler aldık, her ikisi de önümüzdeki birkaç hafta içinde taşınmış olacak. İlk inşa edilen proje, arazisine inşa edildiği okulun talebi üzerine kaldırıldı ve şu anda belediye işçileri tarafından başka bir alanda kullanılıyor, ancak topluluk alanı olarak kullanılmıyor. İkincisinin ise, afet sonrası geçici barınma alanının sökülmesinin ardından, önümüzdeki haftalarda bulunduğu parktan bitişikteki okulun bahçesine taşınması planlanıyor. Biri yıkılmaktan kurtarılan ama artık ortak kullanımın dışında kalan, diğeri ise okul müdürünün himayesine alınan bu yapılar, topluluğun ve onların varlığını kolaylaştıran mekânların sürekli dikkat ve özen gerektiren bir şey olduğunu göstermiştir.

Bizi Çekmece'ye geri getirirsem, yapıyı tasarlama ve uygulama süreci bizi kesinlikle kapasitemizin sınırlarına kadar zorladı, en azından benimkini. Daha fazla açıklık, yaz aylarında pasif soğutmaya yardımcı olacak yükseltilmiş pencereler planladık ve uyguladıklarımız bile tasarım aşamasında amaçladığımız gibi olmayabilirdi. Yine de açılış etkinliği bize mekânın kullanılacağını, adapte edileceğini ve toplumun ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılacağını gösterdi. Yine de, kurnaz devedikenlerinin binanın altında tekrar büyüüp büyümeyeceğini, onları çıkardığımız yerden döşeme ve yalıtımın altında yeni açıklıklar açmaya çalışıp çalışmayacağını ya da kuşların veya böceklerin kendi evlerini yaratmak için aşıklar arasındaki açıklıklardan yararlanıp yararlanmayacağını merak ediyorum; zaten kapı kollarından birinin kırılma çeliği görevine uymayı reddetti ve bu nedenle bakım ve onarım çalışmaları çoktan başladı. Antakya'daki arkadaşlarımla birlikte çalışmaktan çok şey öğrendim, özellikle de onların dayanışmasını daha önce bu kadar içgüdüsel bir şekilde deneyimlememiştim. Bu dayanışmanın Çekmece ve Antakya toplumları için yeni yollar açacağına, açık tutacağına ve sürdürüleceğine eminim ve belki de bu yeni açılan alan bunun küçük bir parçasını oluşturabilir.

- Ela and I nearly missed the opening of the space, clashing flight times and work commitments, and environmental concerns at the back of our minds about the effect of travelling by plane for such a short period made us hesitate. At the last minute we changed our minds, not that these issues were not valid, but openings are something that happen once, celebrations, moments to be together, moments to share. The act of holding open those doors, maintaining and caring for the space and each other though, has just begun, and we will be handing this role over to HDD and the local residents and neighbours in Çekmece.

Last year we learnt some harsh lessons on the challenges of holding space, both physically and metaphorically, of the two community construction projects that I was engaged with in Kahramanmaraş, both will have been relocated within the next few weeks. One, the first to be built, was removed by the request of the school in whose grounds it was built in and is now used by municipal workers at another site, but not as community space. The second, following the disassembly of a post-disaster temporary accommodation site, is intended to be relocated to the adjacent school grounds from the park where it was located in the coming weeks. These structures have taken on lives of their own, one rescued from demolition, but now out of shared use, the other taken into the care of the school principal, who's efforts to make use of and maintain the structure have shown that community, and the spaces that facilitate their existence, is something that requires consistent attention and care.

Returning to the Çekmece project, the process of designing and implementing the space certainly stretched us to the extents of our capacity, or at least to mine. We planned more openings, raised windows that would help with passive cooling during summer, and even those that we could implemented may not have been quite how we intended initially. Nevertheless, the opening event showed us that the space will be used, adapted and reconfigured according to the community's needs. Still, I wonder whether wily thistles will return grow again under the building, seeking to make new openings through the flooring and insulation underneath from where we pulled them out; or whether birds or insects might take advantage of the openings between the purlins to create their own homes; already the brittle steel of one of the door handles refused to comply with its task and so the labour of maintenance and repair has already begun. I have learnt a lot from working alongside friends in Antakya, their solidarity especially is something that I had not experienced in such a visceral way before. I am sure that this solidarity will sustain, hold open and forge new ways forward for the communities of Çekmece and Antakya, and perhaps this newly opened space may form a small part of that.

Sam Price'in sözleri

Words by Sam Price

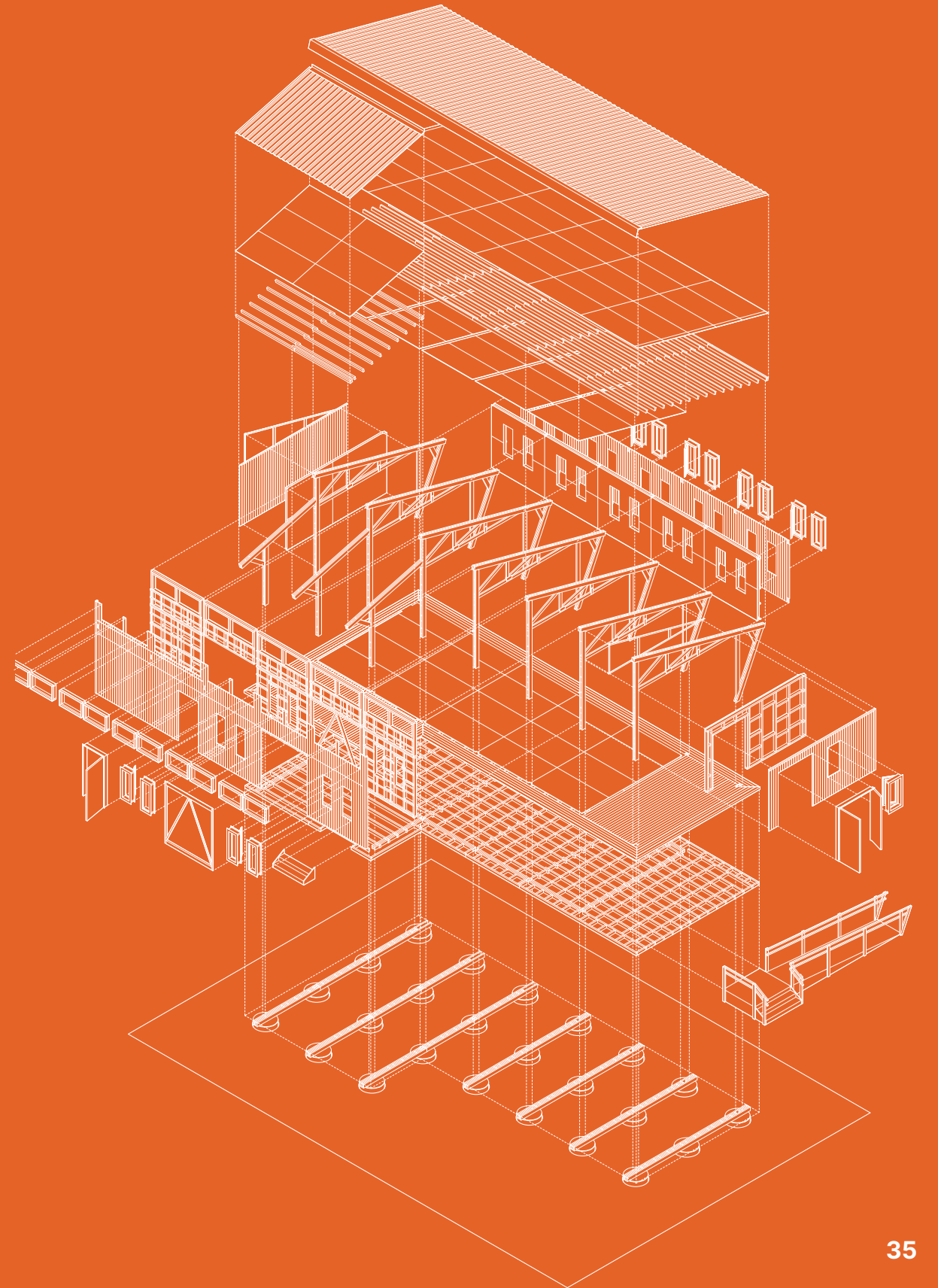
Açıklıkların maddeselliği The material of openings

- Strüktüründen kaplamalarına her yerinde ahşap malzeme kullandığımız yapının, doğramalarını da ahşaptan ürettirdik ve ürettik. 8 adet açılır kanat pencere 6 Şubat sonrası yerel ustaları destekleme amacıyla kurulan Koru Atölye tarafından yapılırken, sabit pencereleri son işlerimizde bize yardımcı olan Hüseyin Usta ile birlikte yaptık. Açılır kanatlarda 10 mm'lik ısı yalıtımlı cam takılırken, dikdörtgen ve üçgen biçimlerinde, farklı boyutlarda olan sabit pencerelerde 16 mm'lik polikarbon levha kullandık. Kapılarımızı ise yine Hüseyin Usta ve Hatay Deprem Dayanışması üyeleri ürettiler. 5×10'luk ahşaplardan imal edilen çerçevelerin üzerine tüm cephedeki gibi lambri kaplanan kapıların içini yalıtım malzeme ile doldurarak, yapının tüm kapalı yüzeylerinin yalıtımlı olmasını sağladık. Çekmece'deki pencere ve kapı boyutlandırmalarını, malzeme tercihlerini ve detayları, geçen sene Kahramanmaraş'ta yaptığımız benzer ahşap topluluk merkezlerinden öğrenerek geliştirmiş olduk.

Emre Gündoğdu'nun sözleri

- We used wood materials everywhere from the structure to the cladding and commissioned more detailed joinery from local organisations also from timber. Eight opening sash windows were made for us by Koru Atölye, which was established to support local craftspeople after February 6. We made the fixed windows together with Hüseyin Usta, who helped us during the final stages of the construction. While the sash windows were fitted with 10mm double glazed panels, we used 16 mm polycarbonate sheet on the fixed windows, which were rectangular and triangular in shape and of different sizes. Our doors were again manufactured by Hüseyin Usta and HDD members. We filled the doors with insulation material to ensure that the structure was well insulated and covered them with wooden cladding to match the external facade. These material preferences, window and door dimensions, and many other details were developed for Çekmece having learnt from similar wooden community centers we designed and constructed in Kahramanmaraş last year.

Words by Emre Gündoğdu

Epilog

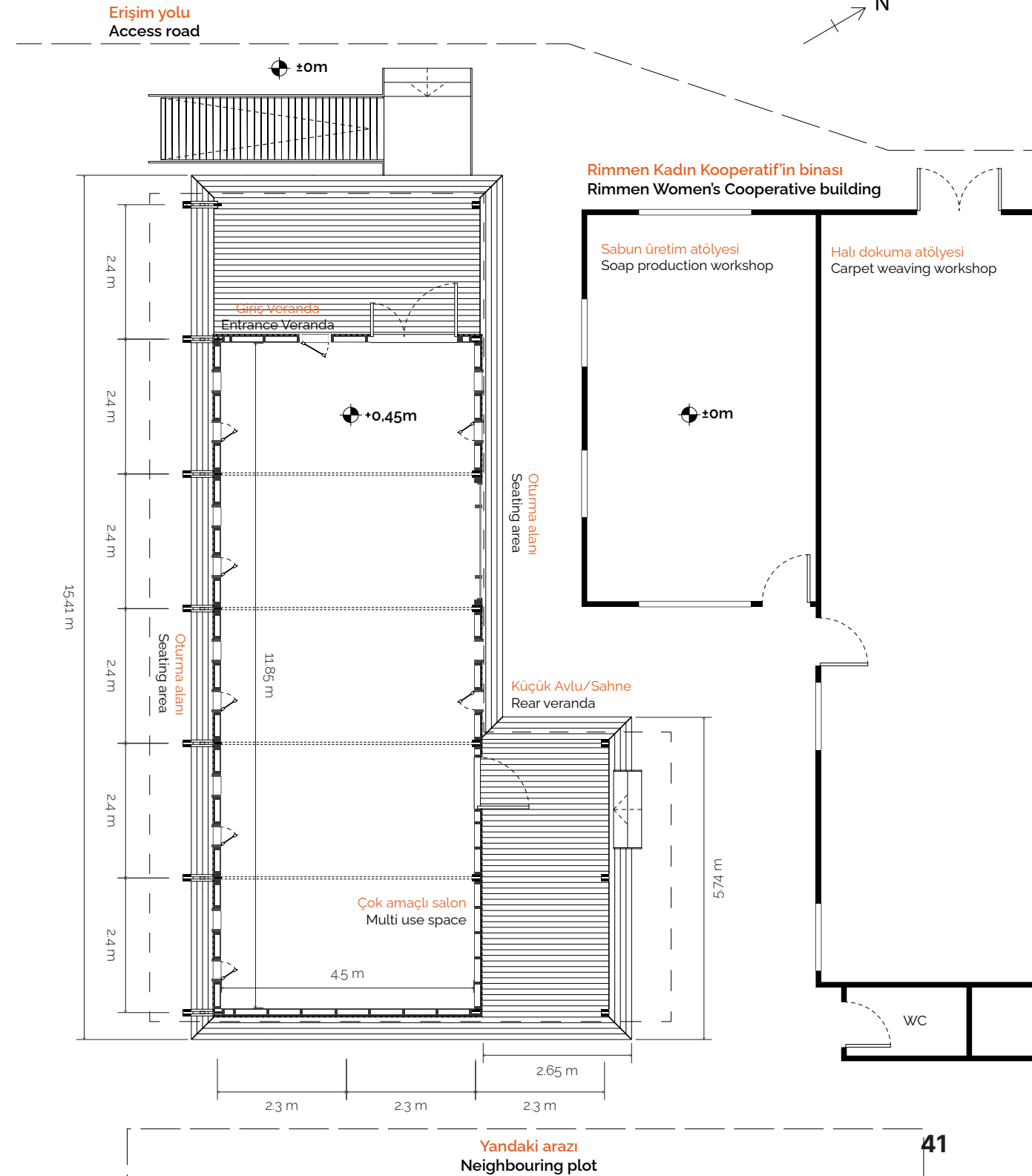
Epilogue

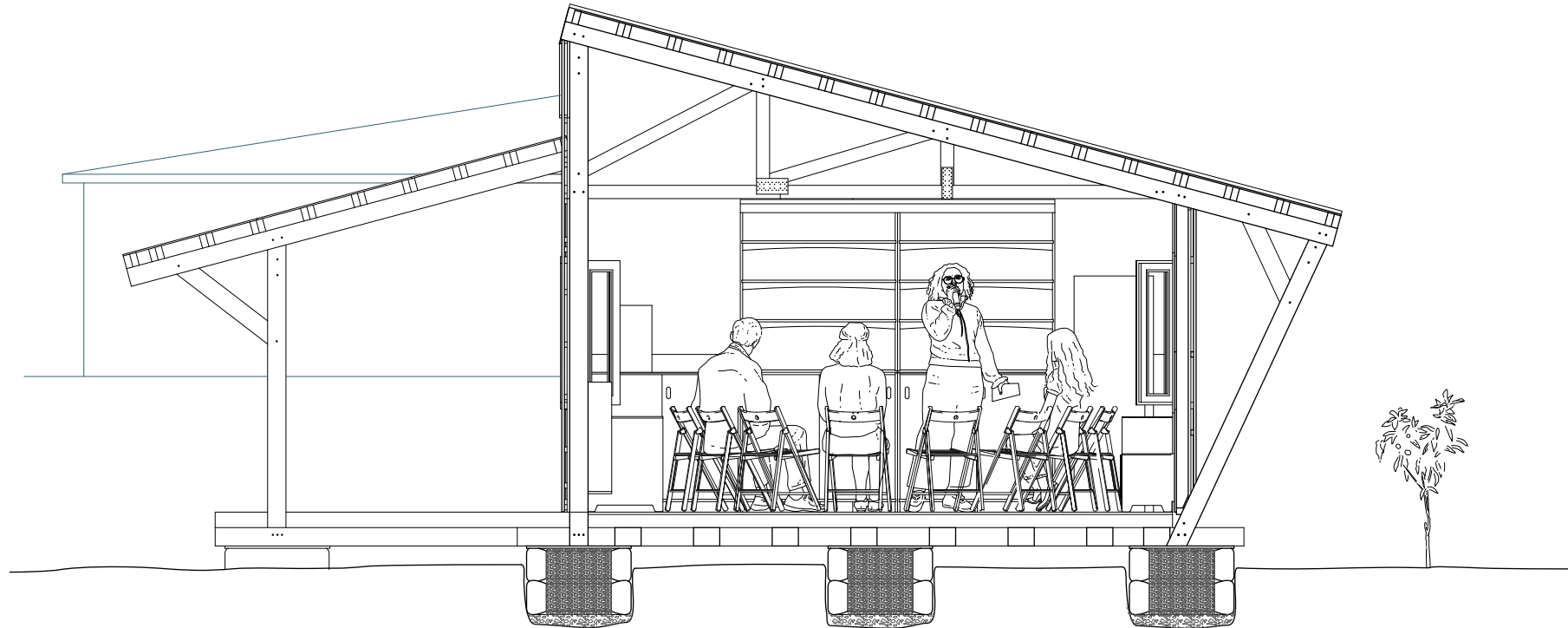
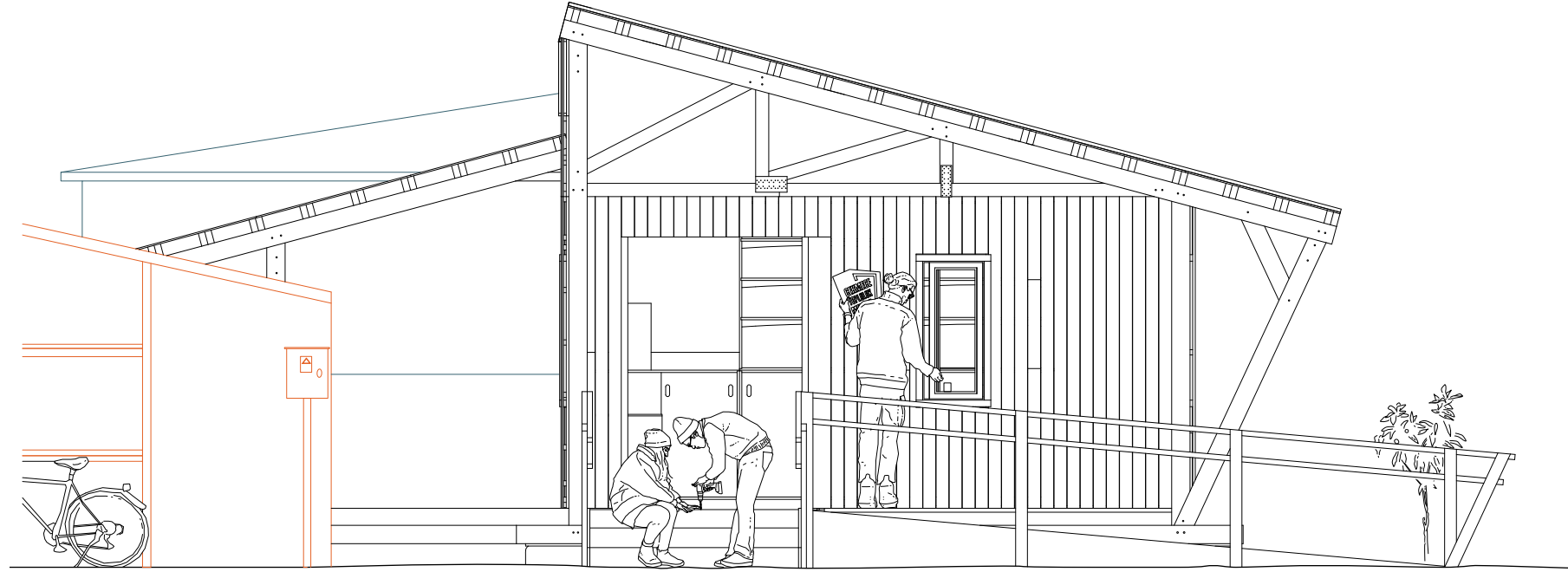

Plan
Plan view

1:100

Kesit / ön görünüş çizimleri
Section / elevation drawings

1:50

Proje katılımcıları ve destekçiler Project partipants and supporters

- Bu proje, sayısız birey ve kuruluşun muazzam desteği olmadan mümkün olamazdı; bu kişilerin çabaları yalnızca topluluk için ve toplulukla birlikte fiziksel bir mekanın üretilmesine değil, aynı zamanda zamansal bir ahalî üretilmesine de katkıda bulundu.
- This project would not have been possible without the immense support of countless individuals and organisations, who's efforts contributed not only to the production of a physical space for and with the community, but also a temporal community itself.

Tasarım Çalışmaları / Design Works:

Mayıs - Haziran 2024 / May - June 2024

Yürütücüler / Organisers:

Herkes İçin Mimarlık Derneği, Deprem Dayanışması Derneği, Critical Craft

Tasarım Ekibi / Design Team:

Ali Berkay Tenlik, Aylin Ay, Bedir Bekar, Bilge Esmer, Dilara Atalay, Ebru Gece Mirioğlu, Ela Gök, Emrah Bolat, Emrah Güllüoğlu, Emre Gündoğdu, Erdem Üngür, Esin Dönmez, Esra Töle, Fırat Altundağ, Francesco Pasta, Gökhan Şahin, Gizem Güzel, Hacire Özkan, Hena Subaşı, Hülya Kavuk, İlayda Sakallı, İrem Koçak, İris Eryılmaz, Mert Aslanyürek, Nayla Eroğlu, Nihal Geçim, Orhan Özüpakçe, Pelin Nihal Şatana, Sam Price, Seda Yüce, Sinem Özdemir, Yaren Sakar.

Uygulama Çalışmaları / Building Works:

Temmuz - Aralık 2024 / July - December 2024

Yürütücüler / Organisers:

Herkes İçin Mimarlık Derneği, Deprem Dayanışması Derneği, Critical Craft

Uygulama Ekibi / Implementation Team:

Ayşegül Yiğit, Burak Ercanli, Cem Oflazoğlu, Çınar Ceyhan, Deniz Çuhacı, Dilara Atalay, Ebru Gece Mirioğlu, Ela Gök, Emrah Güllüoğlu, Emre Gündoğdu, Erdem Üngür, Esra Temiz, Esra Töle, Eylül Dinç, Gökhan Şahin, Gülşah Aykaç, Hacire Özkan, Hanife Özalp, Hatice Işıl Uysal, Hasan Göçer, Hazal Doğruel, Hıdır Onur Bahap, Hülya Kavuk, Hüseyin Akmunzur, Hüseyin Göçer, İlyas Semih Keçeli, Mehmet Çelik, Mert Aslanyürek, Mine Akkaya, Nayla Eroğlu, Nihal Geçim, Sam Price, Seda Yüce, Sercan Atay, Şule Toptan, Yaren Sakar.

Ana Destekçiler / Main Funders:

Sivil Toplum için Destek Vakfı ve Turkey Mozaik Foundation

Bireysel Destekçiler / Individual Supporters:

Alex Balls, Ali Höcek, Ann Price, Anna Gök, Anna Price, Aylin Bayram, Cansu Sözer, Charlotte Palmer Craggs, Cynthia Corsiglia, David Fairman, Deniz Gök, Didem Tarlan, Dilara Kara, Emin Dönmezer, Emre Gündoğdu, Erdal İnci, Erdem Üngür, Fevziye Çuhacı, Fırat Yeşil, Gamze Aslan, Gülşah Aykaç, Hakkı Çuhacı, Hatice Cansu Cürgen, Hayrettin Günç, Inken Baller, Johanna Madden, Kerim Eken, Mahiye Seçil Dağtaş, Mehmet Ali Gasseloğlu, Mehmet İstanbullu (İstanbullu Kereste), Melisa Aslan, Mesut Savcun, Mithat Külür, Naime Dede, Nehli Dede, Nicola Price, Oğuzhan Çokgünlü (Bilen Otomotiv), Özkal Yüreğir, Paola Camasso, Peter Balls, Saba Höcek, Semir Uygun, Sıla Yılmaz, Suzanne Edwards, Tim Gök, William Price, Yasemin Cennet Sünbül, Zeynep Kuban Tokgöz + 8 anonim kişi / 8 anonymous donors.

1:50

Katılımcı tasarım-uygulama ortaklar Participatory design-build partners

● Herkes İçin Mimarlık

Herkes İçin Mimarlık Derneği (HiM), (2011, İstanbul); farklı uğraşlardan gönüllü öğrencilerin ve profesyonellerin bir araya gelerek ülke ve dünya genelinde karşılaşılan sosyal sorunları yaratıcı yollarla gündeme getirebildikleri, bu sorunlar hakkında farkındalığı arttırmak ve mimarlık ve tasarım alanlarından çözüm yolları üretmek üzere harekete geçebildikleri bir platformdur.

Kentsel ve kırsal alanlarda, projelerin tasarım, planlama ve inşaat süreçlerinde eksikliği hissedilen katılımcı mekanizmaları teşvik ederek toplum yararına ve toplumla birlikte çalışan bir mimarlık ortamı oluşmasına katkı sağlamak istemektedir.

● Deprem Dayanışma Derneği

6 Şubat 2023 sabahı meydana gelen 7,8 ve 7,5 şiddetindeki iki deprem, yaklaşık 14 milyon kişinin yaşadığı Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Osmaniye, Gaziantep, Malatya, Şanlıurfa, Diyarbakır, Elâzığ ve Adana'yı etkilemiştir.

Yaşanan bu büyük felaketin ardından 7 Şubat itibari ile Hatay ve Adıyaman Gölbaşı ilçesinde gönüllülerimiz ile Deprem Dayanışma İnisyatiflerini oluşturduk. Adıyaman Gölbaşı ve Hatay iline bağlı Antakya, Samandağ ve Defne ilçelerinde kurulan koordinasyon merkezleri ile çalışmalarımız hız kazandı. Akut ihtiyaçların giderilmesi için hızlıca organize olan koordinasyon merkezlerimiz, arama kurtarma, gıda, hijyen, ilaç, kıyafet gibi ihtiyaçlara hızlı çözümler üreterek depremden etkilenen tüm canlılara nefes olmuştur.

Deprem yarattığı yıkımın etkilerinin yaralarını sarmaya, temel ihtiyaçları gidermeye devam ederken, bir yandan da tarım, hayvancılık ve ekoloji, eğitim ve çocuk, kadın, kent ve kültür ile ilgili çalışmalara depremin ilk ayından itibaren başladık.

● Kritik Zanaat

Critical Craft, yaklaşımının merkezine yapma pratiklerini, maddi eylemliliği / iç eylemi ve bedenlenmiş bilgiyi yerleştiren ortaklaşa bir araştırma pratiğidir. Girişim ilk olarak 2021 yılında Sam'in yüksek lisans tezinin bir parçası olarak çeşitli araştırma ve uygulama alanlarını bir araya getirmenin bir yolu olarak gayriresmi bir şekilde ortaya çıktı. O zamandan bu yana, HiM, KAF Kolektif ve All Hands And Hearts ile işbirlikleri Kahramanmaraş'ta, Vivien Tauchmann ile işbirliği içinde düzenlenen iki bölümlü bir atölye çalışması ve İTÜ'nün Taşkışla kampüsünde bir sergi de dahil olmak üzere bu şemsiye altında çeşitli öğretim, araştırma ve katılımcı uygulamalar gerçekleştirildi. Girişim Sam Price & Ela Gök tarafından yürütülmektedir.

● Architecture for All

Architecture for All association (2011, İstanbul); is a platform where volunteer students and professionals from different professions can come together and bring social problems encountered in the country and around the world to the agenda in creative ways, raise awareness about these problems and take action to produce solutions from the fields of architecture and design.

In urban and rural areas, we aim to contribute the formation of an architecture field, which works for and with society, by encouraging participatory mechanisms that are lacking in design, planning and construction processes.

Earthquake Solidarity Association

- The two earthquakes with magnitudes of 7.8 and 7.5 that occurred on the morning of February 6, 2023 affected Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Osmaniye, Gaziantep, Malatya, Şanlıurfa, Diyarbakır, Elazığ and Adana, where approximately 14 million people live.

Following this major disaster, as of February 7, we established Earthquake Solidarity Initiatives with our volunteers in Hatay and Adıyaman Gölbaşı districts. Our work accelerated with the coordination centers established in Adıyaman Gölbaşı and Hatay province's Antakya, Samandağ

and Defne districts. Our coordination centers, which quickly organized to meet acute needs, provided rapid solutions for needs such as search and rescue, food, hygiene, medicine and clothing, and brought breath to all living beings affected by the earthquake.

While we continue to heal the wounds of the destruction caused by the earthquake and meet basic needs, we also started work on agriculture, animal husbandry and ecology, education and children, women, cities and culture from the first month after the earthquake.

● Critical Craft:

Critical Craft is a collaborative research-practice that places making practices, material agency / intra-action and embodied knowledge at the centre of its approach. The initiative first informally emerged in 2021 as a way to bring together several strands of research and practice as part of Sam's master's thesis. Since then several teaching, research and participatory practices have been conducted under this umbrella, including collaborations with HiM, KAF Kolektif & All Hands And Hearts in Kahramanmaraş, a two part workshop organised in collaboration with Vivien Tauchmann, and an exhibition at İTÜ's Taşkışla campus. The initiative is led by Sam Price & Ela Gök.

Yayın ekibi Publication team

Editleme & çeviri / Editing & translation:

Ela Gök, Emrah Güllüoğlu, Erdem Üngür, Emre Gündoğdu, Gülşah Aykaç & Sam Price.

Kitapçık tasarımı / Book design:

Ela Gök & Sam Price.

Metinler / Texts:

Burak Ercanli, Dilara Atalay, Ebru Gece Mirioğlu, Ela Gök, Emrah Güllüoğlu, Emre Gündoğdu, Erdem Üngür, Esra Töle, Gülşah Aykaç, Hacire Özkan, Hanife Özalp, Hıdır Onur Bahap, Sam Price.

Tartışmalar / Conversations:

Aydın Kılıç, Ebru Gece Mirioğlu, Emrah Güllüoğlu, Emre Gündoğdu, Gökhan Şahin, Hacire Özkan, Hanife Özalp, Hatice Işıl Uysal, Hüseyin Akmunzur, İlyas Semih Keçeli, Şule Toptan.

Çizimler/ Drawings & illustrations:

Ela Gök & Sam Price.

Not / Note:

Bu kitapçık, Sivil Tplum için Destek Vakfı ve Turkey Mozaik Foundation iş birliğiyle hayata geçirilen Yerel Güçlenmeye Destek Fonu desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinden yalnızca Herkes için Mimarlık Derneği sorumlu olup, herhangi bir şekilde destekçi kurumların görüşlerini yansıtmamaktadır.

This publication has been prepared with the support of the Local Empowerment Support Fund, which is a collaboration between the Support Foundation for Civil Society and the Turkey Mozaik Foundation. Architecture for All Association is solely responsible for its content and does not in any way reflect the views of the supporting institutions.

HERKES
İÇİN
MİMARLIK

